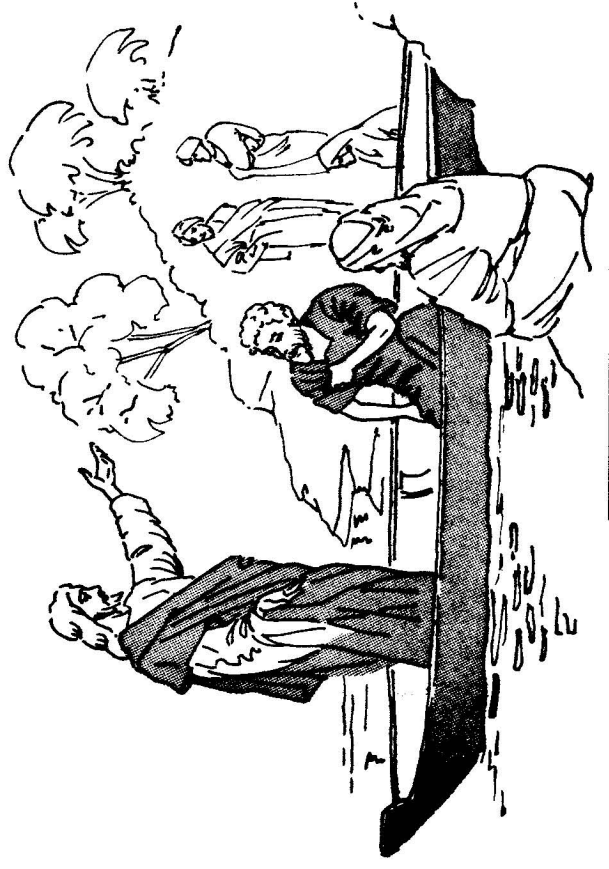

Ifyo Yesu Alehomfya

Imilumbe

Baptist Publishing House
OF THE BAPTIST MISSION OF ZAMBIA
P.O. BOX 1995 LUSAKA

JESUS' USE OF PARABLES
(Bemba)

First Published in Zambia
The Baptist Publishing House of
the Baptist Mission of Zambia
P.O. Box 1995
LUSAKA, ZAMBIA

Copyright 2005
International Publications Services
- All Rights Reserved -
This Manuscript and Computer File
are under copyright by
International Publications Services
P.O. Box 1759
Edenvale 1610
Republic of South Africa

Pantu takwete ichitetekelo muli shikulu wakwe ena atile kuli shikulu wakwe nalitinine ukubomfya indalama shenu. Bushe chinshi achitile belengeni ibeshi 25.

Uyu mubomfi abulile indalama noku-shika pa nshi. Bushe shikulu wakwe amwitile shani? Amwitile umunang'ani. Ibeshi 26. Nokumweba ukutila nga alisekeshe indalama ku mabanki pantu nga shalifulileko. Eichho alipokelwe indalama noku shipela kuwali nendalama ishing' ulya uwapa kubala (Ibeshi 28).

UMO UMULUMBE WALOLELE

Mwibeshi Iya 29 Yesu alandile pa-chishinka chakubomfya amatalanti. nga chakuti umuntu alebomfya amatalanti yakwe bwino ninshi kuti yakula. Chili nifi, ngelyo watampa ukufunda Sunday School kuti chamoneka ichakosa lelo nga watwalila ukufunda kuti wamona chatampa ukwanguka. Ninshi italanti lyobe lilekula.

Namayo umo aumfwile umuntu umo alelisha piyano. Ulya mwanakash' atile kuwalelisha "Yangu kanshi nga nine nakwata ili talanti lyakulisha Piyano." uwalelisha atile nga walelisha pefye lyena kuti waishiba pa myaka isano. Ifi efyo Yesu nawo alepilibula mu mulumbe wakwe. Tekutila kuti kwikalafye iyo.

Ibeshi 30 liletweba ichachitike kumubomfi ulya umunang'ani uwalwelwe mumfifi mu bulanda bwabula impela.

UKUPITULUKAMO

1. Lesa alipela chila muntu amatalanti kabili yaba aya pusana pusana.
2. Kabili Lesa alapela nenshita kubana bakwe ukuti bengamubombela.
3. Lesa alatemwa nga twabomfya amatalanti yesu munshila afwailamo.
4. Lelo Lesa alapoka amatalanti kuli abo abashingayabomfya bwino.

IFILI MUKATI

ISAMBILILO

IBULA

1	IFYO YESU ALEBOMFYA IMILUMBE.....	1
2	BUSHE UBUFUMU BWA KWA LESA BWABA	
	NGACHINSHI	6
3	BUSHE UMWEO WANDI CHIKANKALA.....	11
4	UKUTEMWA KWAKWA LESA UKWA KUFWAYA	
	FWAYA IFWE.....	15
5	INSHILA ISHO LESA APELELAMO	
	IFILAMBO.....	20
6	UKUPEPA LYONSE.....	24
7	UMUNTU WINE WINE KULI LESA.....	29
8	UKWISHIBA NOKUCHITA UKUFWAYA KWAKWA LESA.....	33
9	BUSHE UBUKATA BWA CHISHINKA	
	NI BWISA?.....	38
10	UKWIKALILILA MWIFUNDE LYAKUTEMWA.....	42
11	UKWELELWA NO KWELELA.....	51
12	UKUCHIBOMFYA NELYO UKU	
	CHILUFYA.....	55

UMUKATA UMO AILE PA LWENDO ULUTALI

Yesu atile ubufumu bwamu mulu bwaba ngo muntu umo uwaile palwendo ulutali. Ilyo ashilaima aitile ababomfi bakwe batatu nokupela indalama kuli chila mubomfi.

Ababomfi bali namatontonkanyo aya-pusana pusana, eicho shikulwiwo alilekenye mukubapela indalama. (ibeshi 15). Umubomfi umo amupele indalama 35,000 Ngwee, Uwa chibili amupele 14,000 Ngwee, uwa chitatu amupele 7,000ngwee. Shikulwiwo alefwaya ukuti bakabomfiye shilya indalama nokufwailapo nashimbi ukupilila mukubomfya shilya ndalama.

UKUBOMFYA AMATALANTI

Belengeni amabeshi 16-18. Bushe ababomfi babomfeshi shani indalama? Umubomfi wa ndalama 35,000ngwee alibomfeshi mumulimo umo nokubweshamo indalama imiku ibili. Uwa chibili nawo achitile chimo chine. Ngo wachitatu ena achitile shani? Bushe alibomfeshi shilya ndalama bamushilile 7,000ngwee belengeni ibeshi 18 ukuti musange ubwasuk

ILYO UMWINE CHUMA ABWELELE

Umwine aile palwendo ulutali... Belengeni amabeshi 19-30.

Ilyo afikile aitile ababomfi bakwe bonse basosele ifyo babomfeshi indalama shakwa shikulwiwo. (Ibeshi 19.) Umubomfi wakubalilapo aimine uwansansa kabili uwabula ukutina pantu alibomfeshi indalama munshilansuma. Nashikulu wakwe alimutashishe nokumwita "uwa chishinka." Nokupela inchito ikalamba.

Nakuwandalama 14,000 ngwee nawo achitile chimo chine ngo wapakubala nawo bali mulashishe kuli shikulu wakwe nokwingila mukusekela pamo no wakubalilapo. Uwachitatu takwete insansa pakulanda kuli shikulu wakwe.

ntali, aisa shikulu wa basha balya, 20 no kubalubulwisha. Kabili aliishile uwapokele amatalanti yambi yasano, aletelepo na amatalanti yambi yasano, Mwe shikulu mwanshilile amatalanti yasano; moneni ninonkelapo amatalanti yambi yasano. Shikulu wakwe atile kuli wene, Cisuma, we musha musuma kabili uwa cishinka! Wabo wa cishinka pa tunono, nkakulasa pa fingsi. Ingila mu kusekelela kwa kwa sokulu. 22 Awe pa kwisapo no wa amatalanti yabibili, atile, Mwe shikulu, mwanshilile amatalanti yabibili; moneni ninonkelapo amatalanti yabibili. 23 Shikulu wakwe atile kuli wene, Cisuma, we musha musuma kabili uwa cishinka! Wabo wa cishinka pa tunono, nkakulasa pa fingsi. Ingila mu kusekelela kwa kwa sokulu. 24 Awe uwapokelele italanti limo na o aliishile, ati, Mwe shikulu, naishibe mwe ukuti muli muntu wayafya, musepa uko mushatandile, no kulonganika uko mushasalanganye. 25 Kabili nalitinine, nailefise talanti lyenu pa nshi. 26 Moneni, cenu ici! Lelo shikulu wakwe alimwaswike, ati, we musha mubifi kabili umunang'ani! Waishibe ukuti nsepa uko nshatandile, no kulonganika uko nshasalanganye, mwa! E ico wafwile ukusekehe ndalama shandi kuli bakabaka wa ndalama, na ine pa kwisa nga napokelele icandi pamo ne casandulukamo. 28 E ico mupokeni italanti no kupela ku uli na matalanti ikumi. 29 Pantu kuli onse uwakwa kukapelwa no kufushiwako lelo ku ushakwata, ne co akwata cikapokwa kuli wene. 30 Kabili poseni icinangwa ca musha ku mfifi ya ku nse; e kukabo kulila no kusumanya ameno.

Abantu bamo kuti babomba inchito ishing pantu bakwata amatalanti ayengi. Bambi nabo kuti babombafye ishinono pantu bambi bakwatafye italanti limo. Yesu tatweba ukubomba imilimo iyo tushinga bomba iyo. Lelo ukubomfya amatalanti yesu pakuti twingaleta abantubambi abaluba kuli wene.

ISAMBILILO 1

IFYO YESU ALEBOMFYA IMILUMBE

IMIBELE YA BAIBELE UKUFUMA KUKALE: Esaya 6:9-10
Mateo 13:1-30
34-35

AMALEMBO YAMWISAMBILILO LWALELO: Mateo 13:10-17
34-35

IBESHI LYA KUSUNGILA:

Pantu takuli ichifiseme ichishakamoneke, nangu ichibeleme icha shakeshibikwe, nokusoloka. Icho chenjeleni kufyo mumfwa, Pantu ukwete akapelwano ushikwete akapokwa necho atila alikwata.

Luka 8:17-18.

AMASHIWI YA PAKUBALA

Bushe umulumbé chinshi? Umulumbé lyashi ilipalanya ifintu fibili. Lilanda amalyashi yabili ifyo yapalene.

Ubushiku bumu Yesu apashenye Umupashi Wamushilo ku mwela. Abele umuntu umo ukutila, "Teti umone umwela lelo kuti waumfwa elyo kanshi efyaba nomupashi Wamushilo."

Yesu tali emuntu wantanshi ukufunda imilumbé pantu imilumbé iyingi yaba mu chipingo chakale. Umulumbé umo niulya waba muli Esaya 5:1-7. Mulumbé wapamulandu webala lyamwanganshi.

Yesu alishibe ukuti ifyo alefunda fyali ifya yafya ukufyumfwa kubantu. Echallengéle ukuti alebomfya imilumbé pakuti abantu bengalumfwa ifyo alefunda. Inshita shimo Yesu alee-sha abantu limbi aletila, "Bushe muletonkanya-po shani?" Alefwaya ukwishiba nga chakuti baleumfwa ifyo alefunda. Inshita aletila, "Uwaba namatwi omfwe." (Moneni muli Mateo 11:15).

Aloseshe mukutila, "Ndemweba inchitu chimo ichichilile napalyashi. Tontonkanyeni nokusana umu chilolele."

II UKULONDOLOLA PA MALEMBO:

10 *Kabili abasambi bakwe bapalamineko no kutila kuli wene, Ni pa mulandu nshi musosela kuli bene mu milumbe?* 11 *Nao pa kwasuka, atile kuli bene, Ico ni kuli imwe kwapelwo kwisibe bya nkama ifya bufumu bwa mu mulu, lelo kuli aba takwapelwa.* 12 *Pantu uuntu akwata, kukapelwa kuli wene no kufushiwako; lelo uushakwata, ne co akwata cikapokwa kuli wene.* 13 *Ni pa mulandu ugu nsosela kuli bene mu milumbe; pantu balelo-lesha no kumona iyo; kabili baleumfwa no kutesha iyo nangu kwiluka.* 14 *Kuli abo kulefishiwa icaseseme Esaya, aciti: Ukuumfwa mukomfwa, no kwiluka iyo; ukulolesha mukalolesha, no kukutluka iyo.* Pantu imitima ya aba bantu yalikutwa; na matwi yabo bomfwa no bwa fya, na menso yabo nabashibatika, epali bamona ku menso yabo, no kuumfwa ku matwi, no kwiluka no kuleka mbaposhe. 16 *Lelo yalishuka amenso yenu, pakuti yalamona; na matwi yenu, pakuti yalomfwa.* 17 *Pantu ndemwebe cine cine, nati, bakasesema na balungama abengi bakumbilwe ukumone byo mumona no kufimona iyo, no kuumfwe byo muumfwa no kufyumfwa iyo.*

34 *Ifintu ifi byonse asosele mu milumbe ku mabumba; tasosele kuli bene apabulo mulumbe, ku kuleka 35 cifiishiwe icasosele kasesema, aciti, Ndeasawina akanwa kandi ku milumbe; ndeshimike byafiswa ukutula pa kulengwa kwa pano isonde.*

Mateo 13:10-17
34-35.

A. UMULUMBE.

Yesu alefundila mung'anda. Iyishita yena afumine mung'anda nokuya kululamba lwa mumana (Mateo 13:1). Abantu abengi baishile mukumfwa ifyo alefunda.

ISAMBILILO 13

UKUCHIBOMFYA NELYO UKU CHILUFYA

IMIBELE YAMALEMBO UKUFUMA KUKALE: Mateo 25:14-30

AMALEMBO YAMWISAMBILILO LYA LELO: Mateo 25:14-30

IBESHI LYAKUSUNGILA

Nakabili ichagwaikwa muli bakangalila chakuti umuntu abe uwachishinka.

1 Abena Korinti 4:2.

Mumulumbe wabakashana ikumi Yesu afundile pakwisa kwakwe ukwa chibili. Aebele abasambi bakwe ukuba abaipekanya pamo pene nabantu bonse abali nga ifwe ilelo. Eicho ngatulefwaya ukuba abaipekanya tufwile ukumona ukutula tuli abapusushiwa. Elyo nokubomfya amatalanti ayo Lesa atupela.

Ilyo tulesambilila lino isambililo tulokeshe bwino bwino ifyo Yesu abomfeshemashwi yamo mukufwaya ukweba ifwe ifyo tufwile ukubomfya amatalanti yesu.

AMALEMBO YAMWISAMBILILO

14 *Pantu cili ngo muntu uwa kuyalebele la kumbi, uwaitile abasha bakwe, no kubashile byuma byakwe; kuli 15 umu apele amatalanti yasano, na kuli umbi yabili, na kuli umbi limo kuli onse umwabele amaka yakwe yene; elyo aile kumbi.* 16 *Awe apo pene uwapokelele amatalanti amatalanti yasano ailebombelako, no kunonke-lapo amatalanti yambi yasano.* 17 *Ifyo kine no wa matalanti yabili.* 18 *Lelo uwapokelele limo aileimba pa nshi, no kufise ndalama sha kwa shikulu wakwe. Awe apo papite nshite*

bambi nabo tabakaipekanye.

Nga tulefwaya ukuba abaipekanya tufwile twapusushiwa elyo nokula ikala mukufwa kwakwa shikulu nokushimikilako abanensu pali Yesu. Imweo yesu kuti yaba lubuto lwakutungulula abanensu abaluba ukwishiba Lesa.

KULI IMWE

Bushe mwaliba abaipekanya ukukumanaya shikulu? Ibeshi Iya 13 liletuchenjesha. "Beni abaipekanya pantu tamwaishiba ubushiku naka shita shinwe akesa.

UKUPITULUKAMO

1. Ubushiku bumo Yesu akesa emulandu wine atwebela ukuba abaipekanya mukwisa kwakwe. Tufwile ukuba abapusushiwa, elyo nokwikala mumbile yakwa shikulu.
2. Bambi bakafwaya ukuipekanya Yesu nga aisa. Lelo chikaba ichayafya pantu tabakasuminishiwe.
3. Ino enshitafye iya kuipekanya mukwisa kwakwa shikulu.

A. UMULUMBE.

Yesu alefundila mung'anda. Iyishita yena afumine mung'anda nokuya kululamba Iwa mumana (Mateo 13:1). Abantu abengi baishile mukumfwa ifyo alefunda.

Yesu aingile mubwato aikala pakuti enga funda abantu. Abantu abengi baiminine mululamba Iwa mumana. Abengi pali balya niba shimafamu eicho Yesu abomfesho imilumbe yakuti bashimafamu bengomfwa.

Muli Mateo 13:3-9. Yesu afundile umulumbe wakwa katanda uyo uwaletanda imbuto shakwe. Uyu Katanda taletanda imbuto shakwe mumitande iyo. Aleposafye mumushili ilyo aleyenda.

Imbuto shimo shaponene mumusebo nefyuni fyalilile. Shimbi nasho shaponene mumushili uwakosa ukumena shali menene lelo panshitafye ino no shalyumine pantu tashakwete mishila. Shimbi nasho shaponene mumwinga. Imwinga yakulile bwanngu lelo ichakuti nembuto shalikene ukumena. Shimbi nasho shaponene mumushili wamufundo ishi shali menene nokutwalako ifisabo.

B. IFYO UYU MULUMBE ULEPILIBULA

Yesu mukulanda pali uyu mulumbe apilibwile ukutula ilyo tulelanda pamulandu wabupusho nabo bamoneka kwati basumine lelo panshita inono balabako kuli Lesa owo basumine aba abantu tabasumine Yesu nemitima yabo yonse kanshi kuti twatila tabakwete mishila. Kabili bambi kuti basumina batampa nokunka. Yesu lelo kutanshi ngabasanga ubwafya ninshi kuleka ukula konka Lesa. Muli uyu mulumbe tulefundwa nokumfwa ukutula bambi balyumfwile nokusumina kabili balepela nobunte kubantu bambi aba tuele ifisabo pantu bali mumushili wamufundo.

C. UBNIPUSHO

Abasambi balyumfwile Yesu uko alelanda umulumbwe wa mbuto. Lelo tabaishibe icho Yesu alebomfesho imilumbe. Ubwasuko ubo Yesu ayaswike bulesangwa mumalembo yamwisambillo lyalelo.

D. UBWASUKO BWAUKWA YESU

Yesu aayaswike abasambi ilipusho lyabo mumabeshi aya 11:13. Belengeni aya mabeshi nakabili. Yesu aishibe ukuti abantu bonse bali che-tekele ukuti Yesu ali nokuchita ichipeshamano. (Iyi yali ninshita iyo aposeshe umuntu uwalemana ukuboko moneni muli Mateo 12:10) Balya bantu tabalefwaya ukuba abasambi bakwa Yesu kabili tabalefwaya nokupilibula ukufuma kumisango yabo iya bupulumushi.

Yesu alandile ngefi. "Ndefwaya imwe ukuti muleumfwikisha ifyo ndefunda, ndemilondolwela pakuti mumfwikishe. Lelo abantu abengi balefwaya ichishibilo." Elyo kabili balefwaya nokumona ichipeshamano. Tabaishiba ifyo ubufumu bwa-kwa Lesa bwaba (ibeshi 11) Abeshiba ichishinka ngakuti inshila shisuma. Lelo aba bantu tabakomfwe ifyo imilumbe yandi ipilibula.

Yesu aloseshe mukuti abo abalefwaya ukumfwa bali nokusambilila ifingi. Lelo abo abashalefwaya ukumfwa amashiwi yakwa Yesu nokumukonka tabaleishiba ifyo imilumbe valepilibula pantu bapatile ichishinka napakulekelesha balekele ukusambilila kuli Yesu elyo nokula mukonka. Mumabeshi 14-15, Yesu atile abo bantu baba ngabali munshiku shakwa Esaya. Belengeni Esaya 6:9-10 muli Baibele wenu.

Nomba belengeni mu beshi 16-17 mwibuku lyakwa Mateo 13. Yesu alelanda kuli bakakonka bakwe. Mumabeshi aya yabili fwayeni amashiwi yamo ayo Yesu abomfeshe mukufunda bakakonka bakwe

Abasambi tabishibe fyonse pali shikulu lelo balesambilila chila bushiku ilyo baleyenda nokumfwa kuli Yesu. Balemukonka elyo nokumfwa sha pamulandu wakuti bali muchetekele.

Mumabeshi 34-35 mwibuku lyakwa Mateo, apo Mateo alelondolola iyi milumbe intu Yesu alebomfya alefikilisha ifya lembwa mwibuku lya Malumbo 78:2, pantu Yesu aletila Ndemulanga isambililo ukufuma kufyalechitika ukufuma kukutendeka."

.III. UKULEKELESHA KULI IMWE.

Kuti mwaumfwa ukufunda kwakwa Yesu ngachakuti muli bena Kristu, nangu ngachakuti mwalomba Umupashi Wamushilo kuti wamupela amano yakumfwa umu Yesu alelosha milumbe yakwe.

tabaishibe inshita shibwinga ali nokwishilapo. Kabili tabali abaipekanya ukulolela panshita itali-pantu tabakwete amafuta yambi ayakubika munyali shabo.

Belengeni amabeshi 5-6. Abakashana bali-lolele sana ukwabula ukuti shibwinga nanabwinga bafike napanuma bakashana basukile basendama. Abamano nefipumbu bonse bali sendeme. Lelo abamano bali abaipekanya. ifipumbu fyasendeme fyasha nenyali shileaka mpaka namafuta yapwa mynali shabo.

UKWISA KWAKWA SHIBWINGA

Pakti kabushiku baumfwilefye ishiwi lya-kutula "Aisa imeni nokumukumanya" (Mateo 25:6) Abakashana bonse balibukile. abamano babikile amfuta munyali shabo nokuya kumanya shibwinga Ibeshi 7.

Lelo abakashana basano ifipumbu ba eseshe ukwambusha inyali shabo lelo tasha akile pantu tamwali amfuta iyo. Aba kashana basano ifipumbu baile kubamano ukuti benga bapelako amafuta. Bushe bali bapele? Ibeshi 9. Abamano bakwete fye amafuta ayalinga munyali shabo epe-la. Eicho ba ebele abakashana ifipumbu ukuti bengaya shita amafuta. Abakashana baile kumashitolo mukushita amafuta. Lelo balichelelwe, Moneni ibeshi 10 Pantu ilyo abakashana ifipumbu baile mukufwaya amafuta shibwinga ashele aisa. Abakashana bamano bamukumenye shibwinga nokwingila mumutebeto nokwisalako ichibi.

Abakashana ifipumbu bashitile amafuta nokubika munyali shabo elyo baishile nokukonkoshachi chibichalimo umutebeto wa bwinga. Bushe chinshi chimbi bachtile. Ibeshi 11. Ba eseshe ukupapata kuli shibwinga ukuti enga besilako.

Yesu apalenywe ukwisa kwakwe ku mutebeto wabwinga pantu takuli nangu umu ukeshiba ubushiku bwakwisha kwa kwe pamo pene nga bakashana ikumi bambi bakaba abaipekanya elyo

shesu shileshibantukila. 9 lelo abashilimuka balyaswike, abati, Epali tayakumene kuli ifwe na imwe: kashiki kabiyeni ku bashisha, no kuishitila mwe bene. 10 lelo ilyo baleya ku kushita, shibwina aliishile; abapekaniwe balingile nankwe mu mutebeto wabwina, kabili kwaliiselweko ku cibi. 11 Pa numa abakashana banabo baliishile, abati Mwe shikulu, mwe shikulu, twiswileniko. 12 lelo alyaswike, ati Ndemwebe cine cine, nati nshimushibe. 13 E ico loleni, pantu tamwaishiba bushiku nangu kashita.

UMUTEBETO WABWINGA

Munshita shakwa Yesu ubwina bwalebako ubushiku elyo shibwina alepekanya umutebeto napanuma elyo aya bula nabwina ukwisa ku mutebeto.

Abaitilwe bamo baile nankwe mukubula nabwina nabasenda ne nyali shabo eshalebapela ulubuto umwakupita nabwina.

Bambi nabo bashela balelolela kung'anda yaliko umutebeto. E lyo baumfwile ukuti aisa elyo baile mukumumanya. Na panuma baingile mung'anda yamutebeto nokwisalako nangu umo ukwingila panuma yakwisa lako ichibi nangufye bantu baitilwe bene.

ABAKASHANA IKUMI

Mumulumbe Yesu atile abakashana ikumi baile mukumanya shibwina. Pali aba, pali abakashana basano abaikenye Yesu aitile aba bakashana ukuli bamano mulandu nshi? Yesu aitile abakashana ukuti bamno? Belengeni amabeshi 2-4

Bakashana basano basendele inyali shabo ishaisushiwamo amafuta elyo balisendele nayambi aya kubikamo yalya yalimo nga yapwile. Lelo abakashana bambi basano abo Yesu aitile ukuti fimpumbu bena basendelefe inyali shabo namafuta ayo yene yalimo ukwabula ukusenda nayambi. Aba abakashana basano ifipumbu

UKUPITULUKAMO

1. Umulumbe lyashi ilipalanya ifintu fyakwa Lesa elyo nefichitika inshiku shonse.
2. Yesu alebomfya imilumbe mukufunda. Imilumbe yaleyafwilisha abo abalefwaya ukusambilila kuli Yesu, mukumfwikisha ifyo alefunda.
3. Imilumbe yalikwata ifyo ipilibula ku Mwina Kristu ilelo. Nga twasambilila imilumbe yakwa Yesu, tuli nokwishiba imisango isuma iya bwina Kristu.

BUSHE UBUFUMU BWAKWA LESA BWABA NGACHINSHI

IMIBELE YABIBELE UKUFUMA KUKALE: Mateo 9:14;
13:31-33,
51:52;
Marko 4:26-29.

AMALEMBO YAMWI SAMBILILLO LYA LELO: Mateo 9:14-17
Mateo 13:31-33
Mateo 13:51-52
Marko 4:26-29

IBESHI LYAKUSUNGILA:

*Mwilatina mwe mukuni unono; icho shimwe
abekelewa uku mupele bufumu.*

Umulungu wafumineko tasambilile
peshiwi "Umulumbwe" ichilepilibula ukupalanya
ifintu fibili kabili chaletulanga ukupalana kwa
fiko elyo nobulekano bwafiko. Muli ili sambi-
lilo tulesambilila imilumbe pamulandu wa bufumu
bwakumulu buntu bwayafyo ukumfwa, eicho alepala
nishisha ifintu fimo ifyo abantu baishiba.

Mateo 9:14-17 Mateo 13:31-33
Mateo 13:51-52, Marko 4:26-29

I PABUSHIKU BWAKULEKA UKULYA.

Ubushiku bumo abasambi bakwa Yohane
Kabatisha baipwishe abati, "Bushe chinshi tule-
kele ukulya?" ifwe elyo imwe nabasambi benu ta-
muleka ukulya?"

Yohane Kabatisha ali muntu uwakosa
kabili aleikala muchi swebebe. Lelo Yesu ena
aleikala mumushi elyo nokulya pamo nabantu ali
temenwe Yohane lelo taletontonkanya ngefyo
Yohane Kabatisha alefontonkanya iyo.

UKUIPEKANYA MUKWISA KWA KWA SHIKULU

IMIBELE YA MALEMBO UKUFUMA KUKALE: Mateo 25:1-13
Marko 13:28-
37.

AMALEMBO YAMWISAMBILILLO LYA LELO: Mateo 25:1-13

IBESHI LYAKUSUNGILA:

*"Eicho loleni pakuti tamwaishiba
ubushiku Shikulwinwe akesamo:*

Mateo 25:1-13.

Yesu alifundile imyaka itatu iyi
inshita ninshi nafunda abasambi bakwe ifintu
ifingi sana. Pali iyi nshita alishibe ukuti
alifye nenshita inono yakwikala pano isonde.

A tampile ukula eba abasambi bakwe
ukuti ali mupepi nokubasha elyo nokutula nga
aya akabwela na kabili eicho bafwile baba aba-
ipekanya mukwisa kwa kwe. Uyu emulandu abebe-
le nomulumbwe waba Kashana ikumi.

AMALEMBO YAMWISAMBILLO

¹ E lyo ubufumu bwa mu mulu bukapa-
shaniwa ku bakashana ikumi, ababulile ingali
shabo, no kufumina ku kuyakumanya shibwina.
² Lelo basano pali abo abapelwa amano, na ba-
sano bashilimuka. ³ Pantu abapelwa amano ilyo
babulile ingali shabo, tabasendele amafuta; lelo
abashilimuka basendele amafuta mu misashi yabo
pamo ne ngali shabo. Awe shibwina pa kukokola
balashipula bonse no kulalo tulo. ⁶ Lelo
ubushiku pa kati kwali imbila, iya kuti, Moneni
shibwina! Fumineni ku kumukumanya. ⁷ E lyo
abakashana balya bonse babukile, no kuteyanye
ngali shabo. ⁸ Awe abapelwa amano batile ku
bashilimuka, Tupeniko amafuta yenu; pantu ingali

abanankwe. Umunankwe aeseshe ukumupapata noku-tila ali nokumupela imisha yakwe lelo ena alike-ne. Elyo amubikile namuchifungo.

Ilyo aba bomfi babiye baumfwile abamwen-eko uko imfumu yale mwelelela pamisha. Baile no-kuya eba imfumu ichachitike. (Amabeshi 30-31) Uuku wachibili imfumu ninshi naifulwa sana. Amabeshi 32-33.

Imfumu yaitile ulya mubomfi aiti impelwa mano, kuti ena yalimwelelela lelo ena talefwaya ukwelelela aba nankwe. Kabili yatile kuli wene, "Nalikwelelela umusha wandalama ishingi pamulandu wakuti wali papata. Naiwe nga wachitile chimo chine.

Imfumu nombayapanike ulya mubomfi munsh-ila apanikilemo ulya munankwe akene ukwelelela. Kanshi yamubikile muchifungo aiti kano ukalete umusha wandalama shonse.

Mwibeshi 35 Yesu achenjeshe abasambi bakwe. Atile Lesa aka mupanika ngatamulelela banenu.

IFYA IMWE

Yesu alandile uyu mulumbe, mukulanga ifyo Lesa atwelelela. Pantu ifwe teti tupele imisha kuti Yesu uwapele umweo wakwe pamulandu wamambu shesu. Ena kuti atwelelela nga twamweba ukutwelelela. Lelo naifwe tufwile ukwelelela abanensu.

UKUPITULUKAMO

1. Lesa alatwelelela lyonse ilyo tumweba. Kabili afwaya umwina Kristu onse ukula elela abantu bambi.
2. Abantu bamo bafwayafye ukwelelela lelo bena tabafwaya ukwelelela abanabo.
3. Tufwile ukula elela abanensu nga tulefwaya Lesa ukuti akatwelelele naifwe.

Mukwasuka kulipusho lyaba sambu bakwa Yohane Kabatisha Yesu abebele umulumbwe umu ati, "Panshita yabwina ifibusa fyakwa shibwina ta-filosha nangu ukwikala nensala ilyo balipamo na shibwina" Apa Yesu aipalenye kuli shibwina, kabili alepilibula ukutula abasambi bakwe taba-fwile kuleka ukulya ilyo achili nabo. Kano ilyo ali nokusendwa ukufuma pali bene. (Belengeni ibeshi 15).

II. ICHAKALE NE CHIPYA

Muma beshi 16:17 Yesu atile takuli nangu umu uwinga kilinkanya insalu ipya kwikoti lyakale pantu insalu yakale kuti yalepuka nokupanga ichipunda ichikulu.

Yesu kabili atile takuli nangu umu uwi-nga bula umwangashi upya noku ubika muchakubikamo ichakale. Pali iyi nshita chali ichayafya kubantu ukusanga aenshi yasuma icho balebomfiya umwangashi nga menshi yakunwa. Ilyo umwangashi wale-pangwa bale ubika muli fimo ifyo balepanga ukuf-uma kumpapa shambushi. Ekutula chila mwaka balepanga ifyakubikamo ifipya nokuposa filya ifyaka-kale.

Apa Yesu alefwaya ukuti abasambi bakwa Yahane elyo naba Yuda ukwishiba ichishinka, ukutula taishile mukufumyapo ichipangano chakale nemifundile yachiko iyo. Kabili talefwaya ukutiti balelundapo pamifundishishe yakwe mukubikapo amafunde yaba Farise.

Yesu abebele ukutula amafunde ya Chiyuda ayengi teti yalinge mulyashi lisuma lyakwa Lesa. Ilyashi lisuma kuti lyafumyapo amafunde yachi Yuda pamo ngefyo umwangashi upya winga lepula ichakubikamo chakale. Ichi chilepilibula ukutilla Umupashi upya uwa bwina Kristu ufwile waikala mumuntu umupya.

III. UKUKULA

Belengeni kabili muli Mateo 13:31-32
Yesu kabiliabomfeshel uluseke lwalubanga ukulana ifyo ubufumu bwakwa Lesa bukula. Abantu balemona uko bashimafumubaletanda inseke shalubanga, ishali inseke shachepesha panseke shonse. Lelo panshita inonó balemona uko akamuti kalubanga kutampa ukukula napanuma bamona fye chaba ichimuti ichikalamba nefyuni fya yamba nokubikamo ifinsa. Belengeni ibeshi lya 32.

Muli uyumulumbe Yesu alelanga ifyobufumu bwakwa Lesa bukula mu mutima wamuntu. Pantupakubala ichitetekelo chiba ichinono umuntu nge fyo aba umwina Kristu teti omfwikishe Baibele lelo mukabelenge nokusambilila lyonse kuti ubushikubumo afundako abantu bambi ukusumina nokupokelela Yesu Kristupamo ngo Mupususishi wabo. Apakuti twatila ubufumu bwakwa Lesa bulekula mumutima waula muntu. Ekutila bwatampile panonokwatifye luseke lwa lubanga.

Umulumbe umbi uli mwibeshi 33 nowo wine ulenda pamulandu wakukula. Yesu atile ubufumu bwakwa Lesa bwaba nge chitutumushi. Umwina nakashi abikile ichitutumushi abika pamo nobunganapanuma ubunga wwayambile ukutumuka -mpaka fyafula sana pamulandu wachitutumushi. Uyu mulumbe ulolele mukutila ubufumub bwakwa Lesa bukula ilyo umwina Kristu akulilako mukupilibuka elyo nokwebako abantu bambi pamulandu wakwa Yesu muku chitefi ubufumu bwakwa Lesa buya bulekulikakofye.

Belongeni amabeshi 51:52. Apa Yesu aipwishe abasambi bakwe nga chakuti baleumfwa ifyo alefunda. Pali uyu muku abasambi tabaumfwile. Yesu atile alefwaisha abasambi bakwe ukuti balebomfya ichishinka ukufuma kumafunde elyo namukufunda kwakwe ilyo balesambilisha pamulandu wa ena.

Apa Yesu aloseshe mukutila umuntu afwile atwalililafye ukwelela abalemubifya lelo pamulandu wa alishibe ukuti bamo pa baleumfwa tabaishibe ukwelela Yesu aumine umulumbe wamubomfi wabula ichichetekelo. Pakulanga ukutila chibi kuli Lesa nga tatule elela abanensu. Amabeshi 23-24.

Yesu atile ubufumu bwakwa Lesa bwaba Nge mfumu imo iyaitile ababomfi ba iko abalebomba umulimo wakusunga indalama. Imfumu yalefwaya ukumona ababomfi baiko nga chakuti balesunga bwino indalama.

Panuma yakulolesha muma buku imfumu yasangile ukutila indalama shimo tapali. Umo uwa pababomfi ewakongwele shilya ndalama shalubile ishali amakana amakumi yasano (K50,00.) uyu mubomfi takwete indalama shakupela imfumu. Belengeni mubeshi 25.

Imfumu ya ebele ababomfi bambi ukuti benga ya shitisha ulya mubomfi usha kwete ndalama. Mubeshi 26 Imfumu yali shibe ukuti ulya mubomfi teti alipile shilya mpiya lelo pantu yali no mutima wakwelela kabili uwa luse.. Mwibeshi 27 tulemonamo ifintu fitatu, ifiletulanga uluse lwa mfumu.

1. Yaumfwile ubulanda pamubomfi waiko.
2. Yalimwelelele imisha.
3. Yalimulekelele noku mweba ati, Kabiye.

Ndemona apa ulya mubomfi nga alisambilile ukwelela lelo ena atilefye lilya aleya akumanya uwamukongwele. Mubeshi 28. Kabili shalifye indalama ishinono. Afikilefye nokumwikata pamukoshi nokutila "Leta isho wakongola" Mubeshi 29.

Mwibeshi lya 26 tuleumfwa ukuti ena atile kumfumu "Mbeleleniko uluse." nokumwelela bali mwelela lelo ena tali uwaipékanya ukwelela

bana na byonse ifyo akwete, no kufuto mulandu. 26 E icho umusha awile pa nshi, alatota kuli wene, ati, Mutekanye pali ine, nkamufuta byonse. 27 Awe shikulu wa ulya masha aiketwe inkumbu, alimukakwile, no kumulekelele misha. 28 Lelo umusha ulya pa kufumako asangile umo wa mu basha babiye uwamulile misha indlama umwanda umo. Kabili alimwikete, no kumufina pa mukoshi, ati, Mfuta imisha iyo wandila. 29 E icho umusha mubiye awaile pa nshi alamupapata, ati, Mutekanye pali ine, nkamufuta. 30 Awe talefwaya lelo ailemuposa mu cifungo, akasuke afute ca misha. 31 Lelo ifyo abasha babiye bamwene ifyapona, baiketwe ubulanda icibi, kabili bailelondolola kuli shikulwibo byonse ifyaponene. 32 E lyo shikulu wakwe amwitile, no kutila kuli wene, we masha mubifi, ica misha cilya conse nalikulekelele, pantu wampatile. 33 Bushe na iwe taumfwile ukuba no luse ku masha mubiyo, ifyo na ine nakubelele uluse? 34 Awe shikulu wakwe aliqulile, amupele mu minwe ya ba kalungulusha, ukusuka afute ca misha cilya conse. 35 E lyo na Tata wa mu mulu akacita kuli imwe, nga tamulekelela muntu onse mungina ku mitima yenu.

ILIPUSHO LYAKWA PETRO

Petro uwali umu Yuda pamo pene nabasambi bambi tabaishibe imiku bali nokwelela umunabo nga ababifya. Ichi chalengele Petro ukuti epushe ilipusho lyakutila, "Mwe Shikulu, bushe miku inga ningabelela umunandi nga ambifya chimo. Bushe mikufye chinelubali?(7) Mateo 18:21.

Ubwasuko bwakwa Yesu bwapapwishe Petro pamo pene nabasambi abanankwe pantu bena baletontonkanya ukutila imiku chinelubali ingi sana. Mubeshi 22. Yesu mukwasuka kwakwe atile temiku chinelubali iyo, ufwise ukwelela umunobe imiku amakumi chinelubali ukwisa imiku chinelubali.

IV. UKUKULA MUMFISOLO.

Muli Marko 4:26-29. Yesuatile ubufumu bwaba nge mbuto isho umuntu abyele. Napanuma ailesendama ukwabula ukwishiba ichalechitika. Kanshi inseke shalemene napanuma amwene ukuti kwali inganu ishapekanishiwe ukusepwa.

Ilyo tulanda kubantu pamulandu wakwe Kristu chilifye kwati muntu uwabyele imbuto. Ifwe teti tupusushe umuntu nangu umo kanofye Lesa umwine epela. Tulanda kubantu ifyo bengapusushiwa ubushiku bumo tumona uko ulya muntu alapilenokusumina muli Yesu kabili atampa nokulabelenga Baibele ifwe teti twishibe ichilechitika. Lelo kuti twaishiba ukutila ubufumu bwakwa Lesa bulekula muli ulya muntu.

V. UKUPITULUKAMO.

A. Twingila mubufumu bwakwa Lesa ukupitila muchitetekelo muli Kristu Yesu pantu ena ewinga pela umweo upya muli ifwe.

B. Ilyo Yesu atupususha umupashi Wamushilo wisa muli ifwe elyo nokupilibula imitima yesu.

C. Abena Kristu bapya bapepa Lesa muchilonganino. Babelenga Baibele elyo nokwebako abantu bambi pamulandu wakwa Yesu.

VI. KULI IMWE.

Bushe mufwaya ukulatashiwa pang'anda nangu muchilonganino? Uno mulungu bushe tamulefwaya ukubombela Yesu Kristu mukwebako abantu bambi pali Yesu?

A. Abena Kristu bafwile ukubombela Lesa pantu balimutemwa. Takuli nangu umo ufwilwo kupililwa nangu ukufwaya ukutashiwa panchito intu abomba.

B. Nga chakuti abanensu abo tubomba nabo balebasunga mushila insuma ikuchila ifwe. Tufwile ukuba abansansa pantu techisuma Umwina Kristu ukuba abalupato nangu umu-fumbila.

C. Natutashe Lesa pantu taka tupele ifilambu panchito intu twamuchitila lelo ni mu luse lwakwe tukapusukila.

ISAMBILILLO 11

UKWELELWA NO KWELELA

IMIBELE YA MALEMBO UKUFUMA KU KALE: Mateo 6:9-15; 18:21-35.

AMALEMBO YA MWI SAMBILILLO LYA LELO: Mateo 18:21-35.

IBESHI LYAKUSUNGILA:

Tulekeleni imisha yesu ifyo naiqwe tulekelela abatulila imisha.

Mateo 6:12.

Mwisambililo lya uyu mulungu wapwile twasambilile pamulandu wa kutemwa abanensu. Muli uyu mulumbe tulesambililamo ifyo tufwile ukuba nemitima yakwelela. Tufwile ukwelela abanensu nga tulefwaya ukuti nafwe Lesa akatwelele. Ukwelela chipilibula ukulaba kufyabipa ifyo umu nobe akuchitile ukwabula ukulaibukisha. Pantu enshila Lesa alekelelamo imembu shesu.

Abasambi tabaumfwikishe uku kufunda echalengele nokuti Petro epushe ilipusho. Belenge-ni mumfwe.

AMALEMBO YA MWISAMBILILLO

21 E lyo Petro aishile no kutila kuli wene, Mwe Shikulu, bushe munginane kuti abembuka kuli ine imiku inga, na ine ukumulekelelela? bushe ukufika ku mku chinelubali? 22 Yesu atile kuli wene, Nshiletila kuli iwe, ukufika ku mku cinelubali ukufushiwa ku makumi cinelubali. 23 E icho ubufumu bwa mu mulu buingapashaniwa ku mfumu imo igafwaile ukulubulwisha abasha ba iko. 24 Ilyo yatendeke ukulubulwisha, paletelwe kuli yene uwa misha, uwa matalanti amakana ikumi. 25 Lelo wene pa kubule ca kufuta, shikulu wakwe asosele ukuti aposwe no mukashi wakwe na

UKUPITULUKAMO

1. Baibele itufunda ukutla tufwile ukutemwa abanensu nga fintu twaitemwa.
2. Nga tuchili nelipusho mumutima ilya kuti-
la bushe umunensu ninani? Ninshi tatwa-
ishiba ukutemwa kwakwa Lesa pabantu
bakwe.
3. Abanensu nibalya bafwaya ubwafwilisho.
Abo abengaba abasuma, ababi, abafyuma,
aba pina. Mumutundu uuli onse.
4. Nga twaikalilila mwifunde lyakutemwa tuli
nokwafwa uli onse uwingafwaya ukwafwili-
shiwa.

ISAMBILILO 3

BUSHE UMWEO WANDI CHIKANKALA?

IMIBELE YA BAIBELE UKUFUMA KUKALE: Mateo 13:44-46;
Luka 14:15-24

AMALEMBO YAMWISAMBILILO LYA LELO: Mateo 13:44-46;
Luka 14:15-24

IBESHI LYAKUSUNGILA PAMUTIMA:

*Ni gyofine onse pali imwe uushileka
gyonse ifyo akwete, kuti afulwo kubo musambi
wandi.*

Luka 14:33.

Bushe mwatala amutontontanyapo palwa-
kupela umweo wenu pamulandu wachintu chimo? Pa-
nshita shankondo abantu aba mubushililika bapela
imyeo yabo ku chalo icho bekalamo. Abafyashi
nabo limbi balapela imyeo yabo pabana babo.

Ilyo mulesambilila ilisambililo ilelo
esheni ukupela umweo wenu pakuti bambi bengaba
abena Kristu.

IBESHI MWISAMBILILO ILI:

*Ubu fumu bwamumulu bwapala ichuma icha-
giswa muchilime icho umuntu pakuchisanga ali-
fishile; Kabili mukusekelela kwakwe aya aposa
chonse icho akwete nokushite chilime chilya.*

*Kabili ubu fumu bwamumulu bwapalo
muntu wamakwebo uwalefwaya bamargariti basuma,
kabili pasanga margariti umo uwaumo mutengo ai-
leposa gyonse ifyo akwete nokumushita.*

Mateo 13:44-46

Aba Yuda lyonse baleshika ifyuma fya-
bo mumushili. Baletina ukususunga ifyuma fyabo
mumayanda. Bambi balefwa ukwabula nokulanda
kubantu uko bashikile ifyuma fyabo. Lelo mu-
myaka imbi bambi kuti ebafisanga apo bafishik-
ile kubene.

Echallengerele nokutula aba Yuda abengi bapose amano yabo yonse mukufwaya fwaya uko bengasanga ifyuma ifya shikwa.

Yesu apalenyeye ubufumu bwamumulu kufyuma ifyasangile umuntu (Mateo 13:44) Alefwaisha sana ifyuma. Bushe ulya muntu chinshi achitile? Ulya muntu ashitishe fyonse ifyo ali nafyo elyo indalama asangilemo esho ashitilemo chilya chuma alefwaya! Bushe ichi kuti chaba cheni kuli ifwe?

Apa Yesu aloseshe mukutula umuntu icho asangile bufumu bwamumulu. Mukwishiba ifyo engaba Umwina Kristu. Kabili amwene nobukata bwakuba Umwina Kristu, teicho cheka lelo uyu muntu ali uwaipela ukupelela fyonse ifyo ali nafyo kuli Lesa, ukubikapofye nomweo wakwe pakuti engaba Umwina Kristu.

Belengeni ama beshi 45-46 nakabili. Muli uyu mulumbe Yesu umuku wachibili alelanda pabukata bwabufumu bwamumulu. Palishilya nshita bamargariti bali abachindama kwatifye nifi Daimondi nangu umukuba fyachindama muli shino nshiku. Umuntu alefwaya margariti musuma.

Ilyo umuntu talapusushiwa ukufuma kulu-bembu alifye ngo muntu uwalefwaya Margariti musuma. Abantu abengi bafwaya pamyaka iyingi pakuti bengasanga Yesu Kristu. Abantu bambi batontonkanya ukutula umuntu nga atampa ukulaya kuchilonganino ninshi aba umwina Kristu. Abengi nabo tabaishiba ukutula, "Ababembuka bapusushiwa ukupitila mu kuchetekela Yesu Kristu." Ilyo umu apokelela Yesu Kristu pamo ngo Mupusushi wakwe ulya muntu alaba uwansansa.

Yesu atile ilyo umuntu engeshiba ubukata bwakuba umwina Kristu, lyena ulya muntu kuti afwaisha ukulakonka Yesu.

UMULALILO UKALAMBA

Luka 14:1 atila
"Kabili ilyo aingile
kukulya mung'anda ya
wachilye umu uwa mu
Farise pesabata bene.
balemulokesha.

12

Mwibeshi 33 Yesu asosele ichintu icha-kupapusha kuli ulya uwamalango. Pantu atile, "Napakulekeshesha kwaishile umwina Samaria uwo bashale umfwana naba Yuda. Mubeshi 3. Ena ilyo amwene ulya muntu bapumine aumfwile ubulanda. Abulile ulya muntu nokumubika umuti mufilonda elyo noku mubika pali Punda wakwe noku-mutwala kung'anda ya beni. Basendeme bonse elyo nokumusunga ubushiku bonse.

Mwibeshi 35. Tuleumfwa ukutula umwina Samaria abulile indalama nokulipila Kasunga wang'anda ya beni nokulaya ukutula ali nokwisa lipila nashimbi indalama nga abwela uko alungeme.

Pakulekeshesha Yesu atile, "Bushe ninani pali aba batatu uwali umunankwe ku wa puminwe? Mubeshi 36.

Uwamalango alishibe ubwasuko lelo talefwaya ukutula asose ukuti Mwina Samaria lelo atilefye nyuyo wali uwaluse kuli ena. Mubeshi 37.

UMO UMULUMBE WALOLELE

Yesu atile kuli ulya uwamalango "Kabilye nokuchita chimo chine?" Bushe apa Yesu aloleshe mwi? Umwina Samaria taishibe ulya muntu wa chenenwe nga ali umukata nangu umubusu. Kabili tasakamene ukwishiba nga musuma nangu mubi. Nelyo umutundu wakwe.

Lelo alifye netontonkanyo lyakutula bushe kuti namwafwa shani uyu muntu. Ayafwile ulya muntu munshila iyo engatemwa bambi ukumwafilamo. Umwina Samaria aikalile mwifunde lya kutemwa mukulanga ukutemwa kumunankwe.

Yesu atile wayasuka bwino mwibeshi lya 28. Yesu alishibe ukutula chintu chayanguka ukusambilila amafunde, lelo chintu chakosa ukuyakonka. Aebele ulya muntu uku nakila amafunde panuma yakubika ichitetekelo muli Lesa elyo nokutemwa abanankwe lyena kuti akwata umweo wamuyayaya.

ILIPUSHO LYA CHIBILI

Aya mashiwi yasakamike ulya muntu wamalango. Ali tetekele ukutula alisumine muli Lesa. Lelo taishibe umu ukutemwa umubiye kwalelele, echalengele ukuti epushe ilipusho na limbi, Atile "Ngo munandi nani?" Momeni mu beshi 29. Napapene Yesu tayaswike mukwangufya-nya apa pena Yesu abomfeshu umulumbwe pakwsuka.

UMUNTU UWAENDELE.

Umuntu umu ali pabulendo bwakufuma ku Yerusalemu ukuya ku Yeriko. Mubeshi 30. Umu-sebo walepele imilundu amakumi yabili (20) kabili wapitile mumpanga yampili mpili kabili umwali amabwe ayengi. Emwaleikala ne fipondo ifyalepokolola ifipe pamo pene nempiya kubantu balepita muli ilya nshila.

Umuntu uwapitile muli ilya nshila alyuminwe nokupokololwa ifyakufwala nafyonse ifyo akwete. Elyo bamusha na palya pene ninshi alifye mu pepi nemfwa.

Papitile inshita inono na shimapepo afika lelo tayafwile ulya wapuminwe iyoo. Moneni mubeshi 31. Kabili kwaishile uwachibili uwaleitwa umwina lebi kabili uwaishiba nefunde lyakutemwa lelo nao wine afikilefye nokumona uwapuminwe napanuma alimushile, mubeshi 32.

AbaFarise bali bantu bamo abasamwa. Kanshi bena ilyo baikela panshi kukulya, Yesu alabalolekeshu uko baleisalisa ifipuna fisuma ifyakulikwalapo. Yesu alefwaya ukutontonkanya-po pali bambi. Alandile kuli aba bantu pa lwabuntunse napanuma abomine umulumbwe.

Belengeni Luka 14:15-24. Pamulandu wamulalilo ukalamba. Yesu atile umuntu umu apele umutebeto wamulalilo, aitle nabantu abengi. Uyu muntu wapekenye umulalilo atonto-nkenye ukutula abantu abengi abo aitle bali nokwisa kung'anda kumwakwe.

Lelo ilyo ifyakulya fyapekanishiwe umuntu aebele ababomfi bakwe ukwingisha abaitilwe bonse. Lelo baleisa umu umu abaitilwe nokulomba ubwelelo bwakukana sangwako kuchakulya chilya. Belengeni ama beshi 18:20.

Uwapakubala atile "Ine mukwai elyo nshitilefye impanga yakulimapo kanshi ndefwaya ukuya imona. Mumbeleleko uluse lwakukana sangwako." Uyu muntu tabomfeshu bupingulo busuma. Ashitile impanga lelo taimwene iyo.

Belengeni ibeshi 19 nokumfwa ubwelelo bwalombele uwachibili. Umuntu uwapele ubwelelo ubwachibili. Pali bonse uyu mwibeshi 20 ewali nobwelelo ubusuma sana. Bushe atile shani? Ena atile iyo mukwai ine elyo ngupilefye. Ulya muntu ali muchitemwiko kanshi tapali nechho aletontonkanya pamulandu wakwa Lesa. Ubufumu bwakumululu bwalifye ukutali na ena.

Umubomfi abwelele kuli shikulu wakwe nelyashi lintu abantu baile mweba. Atile kuli shikulu wakwe "Mukwai takuli nangu umu uwuleisa ku mutebeto wenu.

Umuntu wapekenye umutebeto afulilwe sana. Abantu abasumine ukuti bali nokwisa kumutebeto nomba kabili bakana.

Bakashimikila elyo nentungulushi shamuchilonganino shitandalila abantu abengi chila mulungu mukushimikila abantu palwakwa Yesu Kristu nokubeba ukuti bengesa kuchilonganino, lelo abantu abengi batila "Iyo mukwai ine napabushikubwamulungu ndakwata inchito sana iyapang'anda umulandu wakuti ukufuma pali chimo ukushita napa chibelushi ndaya kunchito nangu ukutula pamulungu epo nja mukulandalila ulupwa elyo nefibusa fyandi. Bambi nabo batila ine nshabanshita yakwisa kukulongana. Ifintuifyo bafwaya ukuchita fimoneka ifikankala ukuchila ukuyamukupepa kuchilonganino.

Muli uyu mulumbe Yesu alepilibula ukutula Lesa ewapekenye uyu mutebeto atumine bakasesema mukwita abantu abasalilwe na Lesa abetwa aba Yuda. Pakubala balisumine ukuti bakesa kumutebeto. Lelo ilyo Lesa atumine Umwana wakwe Yesu Kristu mukwita abaitilwe, abasalilwe tabaishile. Elyo Lesa atumine Umwana wakwe umuku wachibili pali uyumuku wena amutmine mukwita umuntu uli fye onse uwinga sangwa. Lesa etafye umuntu onse mubufumu'bwakwe. Shikulu etafye umuntu onse ukuti engengila pantu mung'anda yakwe mwaba apakwikala apengi.

UKUPITULUKAMO

1. Ubupususho bwaba nge chuma chafiswa. Umuntu nga chakuti abusanga chiba chintu chimo ichinkakala umweo wakwe kabili aba uwansanssa.
2. Abantu teti babe abansansa ukwabula Lesa. Lelo kano ba esha ukumufwaya elyo ngabamumona ninshi kuba abansansa nganshi mubwina Kristu bwa mu mweo wabo.
3. Abantu bamo balomfwa ubwite bwakwa Lesa. Lelo bapela ubwelelo bwakukana mukonka abantu bamusango uyu tabakengile mubufumu bwakwa Lesa.

33 Lelo umwina Samaria umo uwa pa lwendo afikile uko ali, kabili ilyo amumwene aiketwe inkumbu; 34 awe ailepo, akakile pa filaso byakwe no kwitilapo amafuta no mwangashi; elyomuteka pa citekwa cakwe cine, amutwele ku nganda umulala abeni, no kumutensha. 35 Kabili ulucelo agumye ndalama shibili, ashipela kuli shibweni, no kutila, Ulemutensha; ne co ukaposa ukucilamo, ine nakubwesha pa kubwela kwandi. 36 Uleti nani wa muli aba batatu abo mubiye wawile mu fiipondo? 37 Awe wene atile Uwamubelele uluse. Yesu atile kuli wene, Kabiye ulecita ifyo fine na iwe.

ILIPUSHO

Abantu abengi balishibe ukuti Yesu ali mwana wakwa Lesa ukupitila mukusambilisha kwakwe. Panshita imo ine bambi tabashinkishe ukuti mwana wakwa Lesa. Echalengele no kuti beshe ukula ipusha Yesu amepusho icho balefwaya ukumuchita pamo nga kafundisha wabufi.

Ubushiku bumo uwa malango umo aishile kuli Yesu nokutula mwe Shikulu bushe chinshi ninga chita pakuti ninga kwata umweo wamuyayaya? Ilyo Yesu talayasuka alishibe ukutula, ulya muntu wamalango aishile muku mwesha. Pantu ulya muntu ali umo pabalefunda amalango yakwa Mose. Elyo kabili amalango yakwa Mose eyalefunda ifyo umuntu afwile ukuba kabili uyu wine muntu ena alisungile amalango mutima ekutula alishibe nefyo ali nokuchita.

UBWASUKO

Yesu pakwasuka ayasukile mulipusho. Mubeshi 26 panuma ya lipusho uwamalango ayaswike fye mukwangufyanya, mubeshi 27. uwamalango mukwasuka kwakwe abikilemo nefunde lyakutemwa Lesa elyo nokutemwa umubiyo.

UKWIKALILILA MWIFUNDE LYAKUTEMWA

IMIBELE YA BAIBELE UKUFUMA KUKALE. Marko 12:28-34
Luka 10:25-37

AMALEMBO YA MWISAMBILILLO LYA LELO: Luka 10:25-37

IBESHI LYA KUSUNGILA:

*Mwiba ba misha kumuntu nangu umo kano
iya kutemwa; Pantu uwatemwa umunankwe ninshi
nafisha amalango.*

Abena Roma 13:8.

Bushe abanensu nibani? Bushe nimunshila
nshi twingekalilamo nabantu babmbi abashili
tebamulupwa lwesu? Yesu ayaawike aya mepusho
ukupitila mumulumbwe yu mulumbwe witwa umwina
Samaria musuma.

AMALEMBO YE SAMBILILLO

25 *Kabili moneni, uwa Malango umo alimili-
ne, alamwasha, ati, Mwe Kasambililisha, ncite shani
ukuti mpyane umweo umweo wa muyayaya? 26 Na
o atile kuli wene, Mu Malango mwalembwa cinshi?
Ubelengamo nshi? 27 Na o alyaswike, ati, ulete-
mwa Sokulu Lesa obe ku mutima obe onse, no mweo
obe onse, na namaka yobe yonse, na mano yobe
yonse; uletemwa no mubiyo nga we mwine. 28
Yesu atile kuli wene, Walungiko kwasuka; cite gyoo
no kuba no mweo. 29 Na o pa kuwayo kuilunga-
mikila, atile kuli Vesu, Ngo munandi nani?
30 Yesu alyaswike, ati, Umuntu umo agumine ku
Yerusalemu, alatementemukila ku Yeriko; awilile
na mu fipondo no kushingwa; ilyo gyamu fupula no
kumupume mpumo, gyafuminapo no kumusha mpondo.
31 Awe cali nkuma, shamapepo umo alatementemukila
mu nshila ilya, na kufika palya no kumumona, alambile
alambile lubali lubiye. 32 Awe, no mwina
lebi idyo bine, pakufigika palya no kumona, almbile
lubali lubiye.*

UKUTEMWA KWAKWA LESA UKWA KUFWAYA FWAYA IFWE

IMIBELE YE LEMBO UKUFUMA KUKALE: Luka 15

ILEMBO LYAMWISAMBILILLO LYA LELO: Luka 15:11-24

IBESHI LYAKUSUNGILA:

*Umwana wakwa Lesa aishile kuku fwaya
nokupususha abaluba.*

Luka 19:10.

Ukutemwa kwakwa Lesa ukwafwaya
fwaya ifwe chipilibula ukutila Lesa achili
aletufwaya pantu alatupokelela lyonse ilyo tu-
bwela kuli wene.

Ukutemwa kwamufyashi kuti kwalenga if-
we ukumfwikisha umo ukutemwa kwakwa Lesa
ukwafwaya fwaya ifwe kulolele.

Ubushiku bumo umwana uwa myaka itatu
afulumwike ukufuma pang'anda yabafyashi bakwe.
Abafyashi bakwe baiketwe nobulanda pa mwana
wabo uwafulumwike pantu bakwete amatontonkanyo
yakutila limbi umwana kuti abamubusanso. Ei-
cho batampile ukula mufwaya fwaya elyo na pa-
kulekeshesha bamwene umwana wabo aleisa. Panu-
ma yakwikala mumabala panshita itali ninshi ali
uwachenaulwa sana kumolu elyo namumakasa mwai-
swilefye imyunga yeka yeka. Ilyo afikile pali
banyina ninshi alelila atile "Mayo napapata
nimbifya munyeleleko nshakabwesheshepo nakabili
ukufulumuka pang'anda." Pamulandu wakuti
banyina bali nechitemwiko pali ena balimwelele.

Namuli ili sambililo twala, sambilila-
mo umulumbwe naumbi uwakwa Yesu. Yesu abomfesho
umulumbwe wakwa wisho no mwana pakulenga aba
Yuda ukumfwikisha ukutemwa kwakwa Lesa uko
abatemwa.

11 Pantu onse uuisansabika akacendwa; no uicenda akasansabikwa. 12 Awe atile na ku wamulalike, Ilyo wacito mwikulo atemwa umulalilo, wilalika babiyonangu ni bamunonko, nangu bantu bobo, nangu bena mupalamano aba fyuma; epali bene na bo bakulalika, e kubwesheshapo kuli iwe. 13 Lelo ilyo wacito mutebeto, lalika ababusu, na balemana, na balemana amolu, ne mpofo. 14 E lyo ukabo washuka; ico tabakwete ica kubwesheshapo: pantu ukabwesheshiwapo pa kubuka kwa balungama. 15 Awe umo wa mu bakuweme nankwe ilyo aumfwile ifi fintu, atile kuli wene, Alishuka ukalye filyo mu bufumu bwa kwa Lesa. 16 Awe atile kuli wene, Umuntu atebete umutebeto ukalamba, no kulalika abengi. 17 Kabili atumine umusha wakwe pa nshita ya mulalilo ku kweba abalalike, ukuti, Iseni; ico byonse natipekaniwa. 18 Na bonse batendekela capamo umwa kulesesha. Uwa ntanshi atile kuli wene, Ninshite cilime, ndi no kuya ku kucimona. Ndekupapata, undekemo. 19 Na umbi atile, Ninshite ng'ombe sha makoli gasano, ndeya ku kushesha. Ndekupapata, undekemo. 20 Na umbi atile, Ningupo mwanakash; e co nafililwo kwisa. 21 No yo musha aileeba shikulu wakwe ifi fintu. E lyo umwine ng'anda akalipe no kutila ku musha wakwe, Kabiye bwangu mu misebo ikalamba ne inono mu mushi, ulete muno ababusu na balemana ne mpofo na balema amaulu. 22 Kabili umusha aliishile, ati, Mukwai, nacicitwa ico musosele, ne ncende epo icili. 23 E lyo shikulu wakwe atile ku musha, Kabiye ku mashila ne mabo, no kupatikisha abantu ukwisa, ukuti ing'anda gandi iisule. 24 Pantu ndetila kuli imwe, abantu balya abalalikwe nangu umo te kuti asondepo umulalilo wandi.

Luka 15-11-24.

Uyu mulumbe witwa ukutila "Umwana walubile" Uyu mwana walubile ali no mukalamba wakwe Alefwaya fimo.

Pali ilya nshita aba Yuda ba lemona insalu nangula ifyakufwala nge fintu fimo ifikankala mubukata bwabo. Mupaleshitaina ifya kufwala elyo nobushiku ukufimbana ndemona fimo fyalebola nokubola elyonabakabolalanabo baleiba.

E lyo Yesu abafundile ifyo tabafwile kula bika imitima yabo pafya pano isonde. Pantu tifyakekalilile apa Yesu aloseshe mukutila ifwe nga bena Kristu tatufwile kulabika amano kuli fwe bene beka pamulandu wandalama iyoo.

Nga tuli bakwa Shikulu tufwile ukulapela po indalama shesu. Kuli wene lyena ifyuma fikaba ukwaba imyeo yesu.

IFYAKWIBUKISHA

Nga iwe nishani? Pantu limbi tamukwata indalama shingi nangu ifipe ifingi. Lelo ubwipusho buletila, Bushe waliba umukata mufyuma fya mu mulu? Bushe walimwishiba pamo ngo Mupusushi obe? Bushe mupela Lesa indalama shenu nomutima wenu onse?

UKUPITULUKAMO

1. Insansa shine shine tashisa mukuba nefintu fyakumubili insalu nangu indalama iyoo.
2. Ifintu fyamusango uyu teti fikalilile iyo pantu kuti fyabola nangu ukwibwa kabili tafinga shita umweo.
3. Insansa shachishinka shisa lilya umuntu achetekela muli Lesa pantu lyena aba umukata.

Natuminwe kuku bile mbila nsuma no kwafwa abantu ukufwaya ifyabufumu bwaku mulu.

Uyu muntu ali uwa itemwa alefwaya fyonse ukuba ifyakwe Yesu abomfesho mukufunda kwa ulya muntu mukufunda abasambi elyo nabonse abalipo. Mwibeshi 15. Yesu atile mwilakumbwa ukwata ifintu abanenu bakwata.

UMUKATA UWA TUMPA

Yesu auminipo umulumbwe pamulandu no muntu umo uwafyuma muma beshi 16-19. Uyu muntu ali mulimi kabili nefisabo fyakwe fyali ifingi kabili ifisuma. Bushe uyu muntu alepelako abalanda ifyakulya? Ama beshi 16-17. Bushe uyu muntu alitashishe Lesa pakumupela fyonse filya? Ubwasuko buleti iyoo.

Ibeshi 18 lilelweba ifyo ulya muntu achitile nefisabo fyakwe amatala yakwe yalishile lelo tapele kumuntu nangu umo nangufye bapina tabapeleko.

Uyu muntu uwa itemwa pantu alelandafye pamwine eka nangu fye umupashi aletontontokanya ukuti mutima. Mwibeshi 20 Lesa aitile uyu muntu. Umuntu uwatumpa niulya ushitontontokanya. Mumalumbo 14:1 Dabidi aitile umuntu utila Lesa lakwaba uwatumpa. Uyu muntu watumpa ukuba alishiba ukuti Lesa eko aba lelo tafwaya fye ukubombela Lesa.

Mwibeshi 20 Tuleumfwa ukutula Lesa a ebele ulya muntu umukata ukutula ali nokufwa nomba. Bushe ninani akalya filya fisabo? EE! chachine umuntu onse ushibika fyuma fyakwe mu mulu untu watumpa.

IFYUMA MU MULU

Mukushimikila kwakwa Yesu palupili lwa ma Olefe. Afundile abantu pamulandu wakubika ifyuma fyabo mu mulu. Mateo 6:19-21.

Bushe finshi alefwaya? Natumone mwibeshi lya 12.

Alefwaya ichakaniko chakwe pafyuma fyali nabawishi. Bushe chinshi bawishi bachitile? Bawishi bamupele ichaniko chakwe mufyuma bakwete.

Bushe umulumendo alitemenwe ilyo apokelele chilya chakaniko? Natumone mwibeshi 13 nakabili tumone ifyo achitile. Bushe tamusanigile ukutula uyu mulumendo alefwaya ukusha umushi wabo no kuya kumbi?

Bawishi bali nobulanda ilyo umwana wabo aimine mubulendo bwakusha umushi wabo no kuya ku chalo chimbi. Uyu mulumendo alefwaya ukuba uwansansa. Eichalo alefwaya nokuya kucha-lo kumbi.

Belengeni umuku wachibili mwibeshi 13 pakuti twishibe uko uyu mulumendo aile. Bushe chinshi achitile mumpiye shakwe? Nge nshita yakwe aibomfesho munshilanshi?

Ilyo tatulaya patali mukusambilila pali uyu mulumendo natubale tuipushe ilipusho ili: Bushe lyonse tulabomfya inshita yesu munshila nsuma?

UBWAFYA

Uyu mulumendo aonawile indalama shakwe elyo nokupose inshita yakwe munshila yalubemba. Ulubembu lyonse luleta ubulanda. Mwana uyu mulumendo taletontontokanya pamulandu wa bulanda nangu lubembu mpakafye ilyo ali mubuchushi. Bushe naifwe kuti twaba nga ena munshila shimo?

Belengeni ibeshi 14. Pakuti tusange ichaponene umulumendo ilyo aonawile indalama shakwe shonse mu chalo mwaponene insala kabili tamwali nelyo munshita shimo alesanga ifyakulya ifyo baleshitisha taleshita pantu takwete indalama.

Pamulandu wansala alyondele sana ichakuti ali-fye mupepi nemfwa.

Pakulekelesha uyu mulumendo asangile inchito, nei nchito yali yakupela inkumba ifya-kulya. Lelo nalyo line umulumendo takwete ifyakulya natumone mwibeshi lya 16 natumona ifyo umulumendo alelya twaumfwafye ukuti aleku-mbwa ukulyako ifyo inkumba shalelyako.

Ibeshi lya 17 liletweba ukutula amatonto-nkanyo yaishile mumulumendo. Aibukishe bawishi elyo atile kwenā. Nali lufyanya kabili aibukishe ukutula ba wishi baliba naba bomfi abo abashichula kukulya nga ena ifyo alechula.

Natumone mwibeshi 18 na 19 nakabilitimone icho umulumendo achitile twasanga ukutula umulumendo nomba asalilepo ukubwelelamo kumushi afumineko. Bushe uyu mulumendo ali uwa bulanda pachintu achitile pakubala? Bushe muletontonkanya ukutula uyu mulumendo pali iyi shita ali uwa pilibuka nangu iyo?

Ilyo umulumendo aimine ukufuma kuli ba Wishi ali uwabusaka kumbili namumatontonkanyo yakwe. Lelo ilyo alebwelelamo ali uwaibela. Pantu tasumine ukuti napali ilya nshita ali umukata uwingetwa umwana kuli wishi ali bembwike. Ali nobulanda pakubembuka kwakwe. Lelo tachetekele ukutula ba wishi kuti bamupokelela pamo ngo mwana. Kanshi atontontenye ukuya eba ba wishi ukuti engaba umo uwapababomfi babo.

WISHI WA BWELELO

Ba wishi bali mu mwene ilyo talafika pang'anda. Bushe muletontonkanya ukutula bawishi balelolela ukubwela kwamwana wabo?

Umutima waba wishi waisushiwe nensansa ilyo bamwene umwana wabo baimine nokuya mukumanya elyo nokumufukatisa amutomona nokumutomona.

Bushe umwana finshi ayaswike kuli ba wishi? Natumone ibeshi 21. Ba wishi bamupokele-

Nkacite ci: nkasopololola amatala yandi, no kula ayakulako: e mo nkatutile cibwesha candi conse, ne fisuma gyandi. 19 Nkeba no mutima wandi, nkatila, we mutima, uli ne fisuma ifingi ifikataluke myaka iingi; utauluke, ulye unwe, usangalale. 20 lelo lesa atike kuli wene, we watumma, buno bushiku umutima obe balelondola kuli iwe; ne fyo upekenye fikaba fya kwa ani? 21 E fyo cili ku uleibikilo mwine ifyuma, no kukanaba uwacindama kuli lesa.

Luka 12:13-21.

Mwiilonganikila fyuma pano isonde, apo icipelebesha ca bushiku ne ndalawa filonaula, apo abapupu batulamo no kwiba: lelo ilonganikileni ifyuma 20 mu mulu, umo icipelebesha nangu ni ndalawa tafyonaula, umo abapupu tabatulamo nangu kwiba. 21 Pantu ukuli icipao cobe, e kuli no mutima obe.

Mateo 6:19-21.

UKUFWAYA KWA MUNTU

Yesu alefunda abasambi bakwe elyo nabantu bambi balishile mukumfwa abengi. Yesu alishibe ukutula takwete inshita yakufunda basambi bakwe. Lelo balekabila ukufundwa ifingi pakuti nga aisa fuma pa chalo bashala balefunda. Luka 12:112.

Yesu alefunda abasambi bakwe pafintu ifyali nokuchitika kuntanshi. Atile "Muli no kwiminina kuli bakapingula pamulandu weshina lyandi. Ibeshi 12 lileti lelo mupashi Wamushilo ali no ku mweba ifyo mukasosa.

Lelo umuntu umo asosele amashiwi yamo kuli Yesu. Luka 12: 13-21. Ulya muntu alefwaya ukuti munyina engā mwakanyako ifyuma pafyo bawishi bashile ilyo bawile.

Yesu apa yabomfeshē amaka yakwe muli iyi shila iyo. Mwibeshi 14. Yesu atile "Nshatuminwe ukwisa mukwakanya ifyuma pantu ifi fyonse fikapita.

ISAMBILILLO 9

BUSHE UBUKATA BWA CHISHINKA NI BWISA?

IMIBELE YA BAIBELE UKUFUMA KU KALE: Mateo 6:19-34
Luka 12:1-21

AMALEMBO YA MWISAMBILILLO LYA LELO: Mateo 6:19-21
Luka 12:1-21

IBESHI LYA KUSUNGILA:

*Lelo mubale mufwaye ubufumu bwakwa Lesa
nobulungami bwakwe, ne fi fyonse fikalundwa ko
kuli imwe.*

Mateo 6:33.

Bushe ubukata bwachishinka chilolele
mwi? Bushe kukwata impiye ishingira nalimo
imyotoka nangu ing'anda isuma sana?

Mwisambililo lya lelo Yesu a ebele aba
Yuda umulumba pamulandu wabukata bwa chishinka.
Atile ifintu pamo nge ndalama, ing'anda elyo ne
myotoka tebukata bwachishinka. Ubukata bwachi-
shinka buntu bwingalenga ifye ukuba aba chine
mubufumu bwa mu mulu ubwakwa Lesa.

Belengeni amalemo yamu Baibele musange
ubwasuko bwalipusho ilyo ili teli, Bushe ubukata
bwachishinka nibwisa?

AMALEMBO MWISAMBILILLO:

¹³ Awe umo wa mwi bumba atile kuli wene,
Mwe Kasambilisha, mwebe munginane ukwakana na
ine ifyacishale. ¹⁴ Lelo atile kuli wene, we mu-
ntu we, nani andashile kapingula atemwa kakanya
pali imwe? ¹⁵ Elyo atile kuli bene, Cenjeleni,
muibake ku lukumbwa lonse; ico umweo wa muntu
tawaba mu kufula kwa fintu ifyo akwata. ¹⁶
Auminepo no mulumbe, ati, Amabala ya muntu wa
gyuma yalitwalishe. ¹⁷ Kabili atontonkanya mu
mutima wakwe, ati, Ndecita shani, apo nshikwete
umwa kututile bisabo gyandi? ¹⁸ Kabili atile,

ngo mwana wabo. Kabili munshila yapala kwati
nalimo ulya mwana alifwile nomba natutubuka.
Eicho baebele nababomfi babo ukuleta ifyakufwala
fyakufwika umwana wabo. Natumone mwibeshi 22.

Nga twabelenga muma beshi 23-24 tules-
anga fimo ifiletulanga ukutemwa kwaba wishu.
Nomba natontonkanye. Bushe nga chali nifwe
twali umufyashi?

UMULUMBE

Yesu pakusosa uyu mulumbe ali nomo aloseshe.
Alefwaya ukuti abale mukonka beshibe ukutula
Lesa alatemwa lyonse ilyo umubembu abwelela ku-
li ena. Kabili alefwaya ukuti beshibe ukutula
lyonse ilyo umuntu abembuka afwile ukulapila
kuli Lesa.

KULI IMWE

Tontonkanyeni pa mweo wenu. Bushe
mwalikwata imembu isho musha lapila kuli Lesa,
ukuti enga mwelella. Nga chakuti tamwalapila
mulandunshi, mushingalapilila ino ine nshita?
Ipusheni Lesa ukuti alemitungulula mukubomba
imilimo yakwe bwino munshiku shakuntanshi.

UKUPITULUKAMO

Umwana walubile ali ngo muntu utila
ine nshifwaya kubo mwina Kristu.
Mfwaya ukuchitafye ifyo ntemenwe.

Ba wishu bali kwati ni Lesa. Lesa
alishiba ukuti inshila shakwe shabu-
lungami, lelo aleka umuntu ukusala
inshila alefwaya ukuyamo.

Lesa alitutemwa munshila imo ine
ngefyo umufyashi atemenwe umwana
wakwe. Atulolela ukumweba palwa kut-
welela imembu shesu. Pantu nga twa-
mweba ukutwelela imembu shesu ena
ala temwa ukuti enga twelela pakuti
twaitwa abana bakwe.

INSHILA ISHO LESA APELELAMO IFILAMBU

IMIBELE YA MALEMO UKUFUMA KUKALE: Mateo 19:23
20:16.

IEMBO LYA MWISAMBILILO LYA LELO: Mateo 20:1-16
IBESHI LYAKUSUNGILA PAMUTIMA:

*Egyo abanuma bakaba abantanshi, naba-
ntanshi bakaba abanuma.*

Mateo 20:16.

Muli ili sambililo tulesambililamo
inshila isho lesa apelelamo ifilambu kubena
Kristu. Ubushiku bumo umulumendo aishile kuli
Shikulu nokutila "Bushe chinshi ninga chita pa-
kutila ninga pusuka?" Belengeni muli Mateo
19:16-22 lintu ulya muntu aile Yesu atile, Ifyo
chayafya kubafyuma ukwingila mubufumu bwamumulu"
Mateo 19:23-26.

Petro ushalesakamana ena ali pwise
Yesu atile, "Nga abengapusushiwa nibani? Moneni
ifwe mwe Shikulu twalisha fyonse nokumukonka.
Nga kanshi ifwe finshi tukapokelela?"

Belengeni isambililo lya mu Baibele
pakuti mwishibe ifyo Yesu ayaswike.

IEMBO LYAMWISAMBILILO:

*Pantu ubufumu bwa mu mulu bwapalo
muntu umwine ng'anda uwafumine akacelo ku ku-
lamba abalimi aba mwi bala lyakwe lya myanga-
shi; 2 na pa kupangana na balimi indalama imo
akasuba kamo, abafumine mwi bala lyakwe ilya
myangashi. 3 Kabili pa kufuma pa citumbasuba,
amwene bambi nabeminina fye mwi bala sokoni;
atile kuli bene,*

Baleti kuli we shikulu lelo tabalefwaya ukuchi-
ta ukufwaya kwakwe.

Yesu akonkenyepo nokubeba ukutula
Yohane Kabatisha ewaishile pakubala mukubeba
inshila nsuma lelo tabachetekele ifyo alefunda.
Nangufye ilyo bamwene abapingushi naba chilende
bale sumina nokulapila imembu shabo kuli Yesu
tabasumine bena a ba Yuda. Ibeshi 32.

Abasangushi nabachilende babalilepo
ukumfwa imbila nsuma kuli Yohane Kabatisha elyo
napakulekeshesha kuli Yesu. Pali iyinshita
balilapile nokumfwa insoni pa membu shabo. Na-
pa numa ya ifi fyonse banakile Lesa nokumubombe-
la.

UKUPITULUKAMO

1. Baibele itufunda ukutula tufwile ukwishiba
elyo nokubomba ukufwaya kwakwa Lesa.
Abena Kristu abengi bali shiba ifyo Lesa
afwaya bena ukuchita lelo balakano ukufi-
chita.
2. Abantu abengi batila twali temwa Lesa lelo
imikalile yabo ilanga ukuti muli bene
tamwaba ukutemwa Lesa. Pantu bachindika
Lesu kumilomofye lelo temukati kamitima
yabo.
3. Ngo muntu alishiba ukufwaya kwakwa Lesa
lelo tachichita ulya muntu teti achetekele
namuli Shikulu Yesu Kristu.

Pantu tabakwata umufula wamabwe uwakosa. Bali-shiba ukuti bafwile ukupokela Shikulu elyo noku-chita ubufwayo bwakwe. Lelo abantu bamusango uyu bena tabasakamana kuli Shikulu uwaba mumulu. Ilyo imfwa isa bena elyo mwisa amano yakubombela Lesa ninshi nenshita naipwa iyakulapila.

ABANA BABILI

Ubushiku bumo bashimapepo baishile kuli Yesu. Batile kuli wene, "Bushe nikwi wafumya amaka yakuchita ifi fyonse uchita?" Mateo 21:28 -32.

Umulimi umo ali nabana babili ngano mwibala lyakwe shalifikile pa nshita yakukobolwa, eicho umulimi aebele umwana wakwe umukalamba ukutampa ulya mulimo wakubola. Nga twabelenga mwibeshi 29 tuleumfwa ukutula umwana alikene ukubomba napanuma aumfwile insoni pafyo achitile kuli wishi kanshi aile mwi bala nokutampa ukubomba.

Umulimi kabili a ebele umwana wakwe uwa chibili ukuti ayetampa ukubomba mwi bala. Mwibeshi 1ya 30 tuleumfwa ukutula ulya mwana wachibili ayashike ba wishi mumuchunshi sana. Elyo kabili alisumine ukuya mukubomba mwi bala lelo taileko asuminefye ubufi.

Mwibeshi 31 Yesu aipwishe ba shimapepo ukutula, "Bushe pabana aba babili uwaumfwile wishi nani?" Ba aswike ukutula "Nilya umwana umukalamba." Belengeni mumfwe ifyo Yesu abebele.

Aba Yuda bali abapata abasangushi elyo naba chilende Yesu a ebele aba Yuda ukutula aba bonse ebakangililapo ukwingila mubufumu bwa mulu ilyo mwe bashimapepo tamulaingila. Moneni ibeshi 1ya 32.

Bashimapepo bali pamo nga ulya mwana wachibili pantubaletila bena balitemwa Lesa ukuchila.

Kabiye ni na imwe 4 mwi bala lyandi lya myangashi, ndempela ne cilambu icilingene. Awe bailemo. 5 Afumineko kabili akasuba pa kati na po akasuba kasendama, no kucita ifyo fine. 6 Kabili pa kufuma ilyo akasuba kanaka, asangile bambi nabeminina, no kutila kuli bene, Cinshi ico mwiminine nye pano akasuba konse? Bamwe-ba abati, Uwa kutulemba tapali. Atile kuli bene, Kabiye ni na imwe mwi bala lya myangashi. 8 Awe cingulo, shikulu we bala lya myangashi atile kuli kapito wakwe, Ita abalimi, no kuba-pele cilambu cabo, ukutendekela ku ba kulekele-sha ukufika ku ba ntanshi. 9 Kabili ilyo bai-shile aba pa kasuba kanaka, bapokelele umo umindalama imo. 10 Nomba ilyo aba pa ntanshi baishile, batontontkenye ukuti bapokelelele umomo indalama imo. 11 Awe ilyo bapokelelele balailishanya ku mwine ng'anda, abti, 12 Aba ba kulekelesha babombele ota umo, kabili mubacitile abalingna na ifwe, fwe bacucutika ku mulimo wayafya wa kasuba konse na ku cikabilila. 13 Lelo alyaswike, ati kuli umo pali abo, Mune nshikucitile akabi. Bushe tatupangene na iwe indalama imo? 14 Bule cobe, kabiye; ndefwayo kupela uyu uwa kulekelesha nga iwe. 15 Bushe taciye ne ine ukucita ico ntemenwe ku gyandi? Napamo ulekamino bupe bwandi? 16 E fyo aba numa bakaba aba ntanshi, na bantanshi bakaba abanuma.

BUSHE FINSHI TUKAPOKELELA?

Yesu alishibe ukutula abasambi bakwe bale baleipu nanya pa lipusho lyakutula "Ngo ukaba uwachila pali bonse nani?" Pantu tabaishibe u ukuti ubufumu bwakwa Yesu bwaba mumulu. Bena baletontonkanya ukutula Yesu ali nokulateka panochalo echo balefwaila ifilambu.

Yesu alaile abasambi bakwe ukubapela umweo wa muyayaya napanuma abebele umulumbewe bala lya myangashi.

ABABOMFI BALEFWAIKWA

Muli uyu mulumbe, umulimi ali nenchito yakukobola ifilyo fimo mwi bala lyakwe. Nga-chakuti tamuleibukisha ili lyashi belengeni nakabili ama beshi 1-8 umulimi aile ku chisankano luchelo chelo mukufwaya abanchito.

Ababomfi bapakubala bali aba sekelamo muma lipilo. Moneni ibeshi 2. aya malipilo baumfwene libela tabalatampa ukubomba mwi bala ili chali ni mushita shaluchelo muma 6 koloko.

Panshita ya 9 koloko umulimi aile alefwaya ababomfi nabambi (amabeshi 3-4) ilyo abaletele abebele ukubalipila amalipilo aya suma panuma yakupwisha inchito.

Uyu mulimi alefwaya abanchito abengi abakukobola ifyakulya fyakwe mwibeshi lya 5 Tuleumfwa ababomfi pamiku iyingi. Pantu tuleumfwa ukuti ilyo akasuba kafikile pakati kumitwe elyo na mushita sha chungulo muma 3 koloko alile mukufwaya ababomfi nabambi.

Ilyo amwene bambi ukuti tabalebomba abebele ngafintu fye twinge ba umuntu ushile-bomba ukutla, "Bushe chinshi tamulebombela?" Moneni (ibeshi 6) Elyo abulile nababomfi aishile nabo nokubeba ukuya mu kubomba mwi bala lyakwe ilya myangashi. Aba bena Tabaipwishe nendalama shakufola.

IFILAMBU

Belengeni amabeshi 8-12 pakuti tumone ifyo mulimi alipile abomfi bakwe. Ilyo ichungulo chafikile mulimi a ebele Kapitao ukuti abalilepo ukulipila ababomfi bakulekelesha elyo alekeshe nabalya achingisha pakubalilapo.

Kapitao alipile balya babomfi bakulekelesha indalama isho ishinga lungana na 10 ngeee. Belengeni amabeshi 11-12 pakuti mumfwe ifyo ababomfi basosele.

Mwibeshi 22muleti "Pali bulya bushiku" Apa chilepililubula ubushiku bwabupingulo ubwa kwa Lesa. Ilyo Yesu akesa mukupingula abantu bonse muno chalo. Abengi bakala eba Yesu ukutla tupokeleleni mwe Shikulu tatuli babifi. Moneni ibeshi 23 pakuti mwishibe ifyo Yesu akabasuka.

Muma beshi 24 na 25 Yesu abebele pabantu abamunakila ukutla bena baba ngo muntu uwakulile ing'anda yakwe pa mwalala.

UKULWA PAMWALALA

Ilyo umuntu alefwaya ukukula ing'anda isuma kabili iya kosa abalilapo ukufwaya shame-nde elyo namabwe yakukulila umufula wa ng'anda. Nelyo umwela wingesa ing'anda teti iwe iyo pantu yakulwa pamufulwa wa mabwe.

Ichitetekelo muli Yesu Kristu emufula wakulwa namabwe ichitwafwa mukwikala nga bena Kristu bene bene. Chitetekelo chilenga ifwe ukulaikala abakosa nelyo fye nimumafya.

Nga chakuti umuntu achite fisuma ku menso yakwa Lesa ilyo abanankwe bachite fibi ninshi aba nomufula usuma. Ngo muntu aba nechitetekelo muli Lesa ilyo ali mubuchushi ninshi umufula wakwe usuma.

UMUNTU WATUMPA

Belengeni amabeshi 26 na 27. Bushe mulandunshi Yesu aitle umuntu umo ukutla uwa tumpa? Yesu aloseshe mukutla umuntu ushinakila Lesa aba ngo muntu uwakulile ing'anda pa musense-nga napa numa imfula yalishile ne ng'anda yaliwile.

Yesu atile, abantu bamo mubwikalo bwa-bo baba nga ulya muntu watumpa uwakulile ing'anda pamusensenga.

26 Kabili onse uuleumfwe byebo byandi ifi no kukanaficita, akapashaniwa ku muntu uwatumpa uwakulile ing'anda yakwe pa musensanga: 27 Kabili imfula yalilokele, ne lyeshi lyaliishile ne cipupa calipupile no kupuma pa ng'anda ilya, kabili yaliwile; no kubongoloka kwa iko kwali kukalamba.

28 Kabili ilyo Yesu apwishishishe ifyebo ifi, amabumba yapapile imisambilishishe yakwe; 29 pantu alebasambilisha ngo waba na maka, kabili te pamo nga bakalemba wabo.

Mateo 7:21-29

28 Lelo mutila shani? Umuntu ali na bana baume babili. Aile ku wa ntanshi, ati, we mwana, habiye, kabombe lelo mwi bala lya myangashi; na o 29 alyaswike, ati, Nshayeko; lelo pa numa alilapile, no kuya. Aile na ku 30 wa cibili, asosele ifyo fine; nao alyaswike ati, E mukwai; lelo taileko. 31 Bushe nani pali abo babili acitile icafwaile wishi? Batile Uwantanshi. Yesu atile kuli bne, Ndemweba, cine cine, nati, bakasangula na banakashi bacilende balemutangila la ukwingila mu bufumu bwa kwa Lesa. 32 Pantu Yohane aishile kuli imwe mu nshila ya bulungami, na imwe tamwamutetekele; awe bakasangula na banakashi bacilende bamulitetekele, lelo imwe nangu ilyo mwamwene tamwalapile pa numa no kumutetekele.

Mateo 21:28-32.

UKUMFWA NO KUNAKILILA

Ibeshi lya 21 liletweba ichishinka pachotungafwaya ilelo. Liletweba ukutula takuli nangu umo uukengila mubufumu bwamu mulu, kanofye nga lechita ukufwaya kwa kwa Lesa lyena akengila. Bushe mwa lishiba ukutula umuntu nga mwina Kristu afwile ukulapalanya imisango yakwe kuli Yesu Kristu?

Yesu atile uyo onse utila ndi mwina Kristu lelo tachita ifyo Tata afwaya ninshi temwina Kristu. Pantu nangu engalati Shikulu, Shikulu kuli ine lelo teti engile. Kanofye anakila Lesa.

Balya babomfi bapakubala bachitile pamo ngo mwana wa kalicho. Umulimi ali pamo nga Lesa pantu alipile ababomfi bakwe no mulinganya eicho atile "Nshachimubepa mwachisumina ukubombela 10 ngwee. (ibeshi 13)

Nomba belengeni amabeshi 14-15 nakabili. Umulimi aipwishe amepusho yabili ayo naifwe twingepusha ilelo: (1) Bushe nshakwata amaka yakubomfya indalama shandi umo ndefwaila? (2) Bushe mwaba nakalicho pakuti mwamona nape-la ukwabula ukulekanya?

Apa Yesu ale eba Petro ukutula abo abakesa mukulekelesha ukwabula nokusakamana ku malipilo ebakapokelela ifilambu pakubala (ibeshi 16) Lelo abaishile pakubala nga baba abakutontontontanya pa lwamalipilo ebakulekelesha ukupokelela ifilambu (ibeshi 16) Akalicho takawama. Takwaba nangu umo umuntu ufwile ukulatontontontanya ukutula ine naliba bwino ukuchila abanyandi.

KULI IMWE

Bushe mufwaya ukutashiwa panchito yonse iyo mwabomba pang'anda nangu ku chilonganino?

Uno mulungu bombeni inchito yakwa Lesa ukwabula ukwebako nangu umo.

UKUPITULUKAMO

1. Abena Kristu bafwile ukubombela Lesa pantu bali mutemwa. Kabili tabafwile kulachetekela kulipilwa panchito ba bomba. Nangu ukutashiwa pachintu achita.
2. Nga chakuti bambi abotulebomba nabo balebachitila ifisuma tufwile ukuba abansansa. Umwina Kristu tafwile kukwata akalicho ngefisuma fyachitikila abanankwe.
3. Natutashe Lesa pantu takatupele ifilambu pamulandu wafisuma tumuchitila. Lelo nipa-mulandu wa luse lwakwe ali nokutupala ukuchilapo.

UKUPEPA LYONSE

IMIBELE YA MALEMBO UKUFUMA KU KALE: Luka 11:5
13, 18:1-8

AMALEMBO YA MWISAMBILILLO LYA LELO: Luka 11:11-13
Luka 18:1-8

IBESHI LYAKUSUNGILA PAMUTIMA:

*Pantu onse uulomba alapokelelano
ufwaya alasanga, no ukunkusha chilamwisilwa.*

Luka 11:10.

Muli ili sambililo twalasambililamo
ubukata bwakutwalilila mwipepo. Ubushiku bumu
yesu alepepa. Alechitefi lyonse. Ubushiku
bumo abasambi batile kuli Yesu "Shikulu tufu-
ndeni ukupepa pamo ngefyo Yohane afundile
abasambi bakwe" (Luka 11:1)

Luka 11:2-4 aletulanga ipepo lyakwa
shikulu Yesu Kristu ilyo afundile abasambi bak-
we.

Panuma elyo Yesu aumine abasambi
bakwe umulumbwe wakutwalilila mwipepo. Ilyo a-
pwile kabili akonkenyepo nomulumbwe wachibili.
Belengeni imilumbwe yonse ibili.

AMALEMBO YESAMBILILLO

11 Kabili nani pali imwe uuli mufya-
shi, mwane nga alombo mukate, engamupe libwe?
Napamo lisabi, na pe sabi engamupa nsoka? 12
Napamo alombe lini, bushe engamupa kaling'ongo?
13 Eichho, nga imwe pa kuba ababi mwaishibo kupa
abana benu ifya bupe fisuma, bushe Shinwe wa
mu mulu takacishemo nga nshi ukupo Mupashi wa
mushilo ku bamulomba?

Luka 11:11-13.

UKWISHIBA NOKUCHITA UKUFWAYA KWAKWA LESA

IMIBELE YA MALEMBO UKUFUMA KU KALE: Mateo 7:21-27
21:23-32

AMALEMBO YA MWISAMBILILLO LYA LELO: Mateo 7:21-27;
21:28-32.

ILEMBO LYAKUSUNGILA:

*Te onse uutla kuli ine Shikulu, shikulu
akengila mubufumu bwa mumulu iyo; Kano uuchite
chifwaya Tata wamumulu.*

Mateo 7:21.

Ukufwaya kwa kwa Lesa chilepilibula
ukutla Lesa afwaya ifwe ukuba. Pantu ena etata
wa mu mulu. Kabili ali kwata ubukekanyo pamuntu
uli onse.

Muli ili sambililo tulesambililamo ifyo
tungeshiba nokuchita ukufwaya kwa kwa Lesa.
Amalemo yesu ilelo yaletweba pamilumbwe ibili
iya kwa Yesu. Natubelenge imilumbwe yonse ibili.

AMALEMBO YAMWISAMBILILLO:

*Te onse uutla kuli ine, Shikulu, Shiku-
lu, akengila mu bufumu bwa mu mulu iyo; Kano
uucite cifwaya Tata wa mu mulu. 22 Abengi muli
bulya bushiku bakatila kuli ine Mwe Shikulu, mwe
Shikulu, bushe tatwasesemene mwi shina lyenu?
bushe tatwafumishe ifiwa mwi shina lyenu? bushe
tatwacitile ifya maka ifingi mwi shina lyenu?
23 Kabili elyo nkasosa kuli bene, nkatila, Nsha-
mwshiba nakalya; fumeni apa; mwe bacita amampulu.*

24 Nomba, onse uumfwe fyebo gyandi ifi no
kuficita, akapashiniwa ku muntu uwacenjela uwa-
kulile ing'anda yakwe pa mwalala: 25 Kabili im-
fula yatikokele, ne lyeshi lyaliishile, ne ci-
pupu calipupile no kupuma pa ng'anda ilya, kabili
tayawile iyo; pantu yakulilwe pa mwalala.

Yesu atile "Uyu mu Farise apepele kumwine eka" Yesu aloseshe mukutilla Lesa taumfwile li-lye pepo. Natumone ipepo lyamusangushi. Bushe ali uwa isansabika mwipepo lyakwe? Iyo. Ena atontonkenye ukuti ali uwa bembuka ukuchilapo. Echallengela nokuti engeminina apatali eka elyo nokwinika ichinso chakwepanshipantu aletina ukulolesha mumulu kuli Lesa. Talefwaya no kulanda pafisuma achitile icho aishibe ukuti ali uwabembuka. Kabili ali uwabulanda pa mulandu' walubumbu ali nalo pamenso yakwa Lesa. Aebele Lesa ukuti enga mwelela. Belengeni ipepo lyakwe ilyo iliyali ilipi ukufuma pe beshi 13.

Bushe finshi aipwishe Lesa? Aipwishe Lesa ukumwelela imembu pantu atile ndi mubumbu. Umusangushi alishibe ukuti alibembwike echo aipushishe Lesa ukuti enga mwelela. Bushe Lesa iyumfwile ipepo lyakwa ulya umusangushi. Belengeni ibeshi 14.

Muchipande chakulekelesha mwibeshi lya 14. Yesu alandile pamulandu wabufumu bwa mumulu. Ubwakwa Lesa. Abantu abanakilila bakapelwa ubuchindami mubufumu bwamumulu.

UKUPITULUKAMO

1. Yesu afwaya ifwe ukuba aba fuka. Kabili tafwaya ifwe ukuba baka itemwe.
2. Ifwe fwebena Kristu tufwile ukulaipashanya kuli Yesu Kristu. Tufwile kulaipalanya kubashatetekela muli Kristu.

Awe aumine kuli bene umulumbe wakuti abantu bali no kupepa pe, no kukananenuka.
2 Mu mshi umo mwali kapingula uushatinine Lesa, nangu kwangwa abantu. 3 Awe mu mushi ulya mwali mukamfwilwa uwaleya kuli wene, ati, Munsoseleko umulandu uo bambala. 4 Na o akene pa nshita ilya lelo pa numa atile mu nda, Nelyo nshitina Lesa, nangu kwangwa abantu, lelo pa mulandu wa kumpa-mfya 5 uyu mukamfwilwa, musosele umulandu ukuti entendusha pa kwisa pepe. 6 Awe Shikulu atile, Umfweni ico kapingula uushalungama asosa. 7 Lelo bushe na Lesa takasosele abasalwa bakwe umulandu, abalilila kuli wene akasuba no bushiku? Bushe akasososo mulandu wabo? 8 Ndetila kuli imwe, akabasosele mu landu bwangu. Lelo Umwana wa muntu ilyo akesa, bushe akasange citetekelo pano nse?

Luka 18:1-8.

Ukufuma mu Baibele wenu Belengeni muli Luka 11:5-10. Yesu aletweba palwa muntu umo uwaile konkonsa kung'anda ya munankwe munshita shakati kabushiku. Umwine ng'anda uwali mutulo alyumfwile ukukonkonsa nokumfwa uko umwina mupalamano aleti "Isuleni mumupeleko umukate napokelela abalwendo ku mwandi ndefwaya ukuti balye.

Ulya muntu wali mung'anda abikikishe nokutilla, "Fumapo iwe kabiye ulepanga ichongo kubana bandi abasendeme. Lelo ulya muntu walekonkonsa akene ukuya mpakafye umwine ilyo afulilwe nokwisulako muchifukushi nokupela ulya muntu umukate pakuti engafuma pang'anda.

Bushe nalesa asuka amapepo yesu mukufu-lwa kabili muchifukushi pakuti twingaleka ukulomba? Belengeni Luka 11:9-10. Yesu a ebele abasambi bakwe ukulapepa lyonse pantu Lesa taba nga ulya muntu iyo. Ena alaba uwatemwa mukwasuka amapepo yesu, pantu ali tutenwa.

Inshita shimo Lesa teti atupele icho tulemulomba ilyo ifwe tulenda mulubumbu, nokula mubombela munshila nsuma.

Kabili napakulomba tulomba ifintu ifishilolemo. Lesa afwaya ifwe tulelomba ifintu kuli ena ifingalenga ukuba abena Kristu bene bene.

Limbi nalyo tulomba ukwabula inchitete-kelo mumutima wesu. Ilyo tumona ukutula Lesa taswike amaepo yesu, ifwe ichotuchita kuleka ukulomba nangu ukupepa. Shikulu Yesu Kristu afwaya ifwe ukutwalilila ukumulomba ukupitila mwipepo pakuti ukufwaya kwakwe nga chitwa mumutima yesu.

LESA APELA IFYA BUPE FISUMA

Nomba belengeni Luka 11:11-13 Aba Yuda batemenwe abana babo. Balebasunga. Yesu alishibe ukuti abasambi bakwe balishibe ifyo wishi musuma enga chita kumwana wakwe. Bushe uyu wishi kuti apela ifintu fyonse ifilembelwe mumabeshi 11 na 12 kubana?

Mwibeshi 13 Yesu atile, "Muli pamo nga Lesa nangufye abana benu benda mulubembu lelo mwali batemwa. Mubapela ifintu Fisuma. Lelo shinwe wamumulu alichilapo moneni ena alalunda-po nokupela umupashi wamushilo kubana bakwe.

Yesu alishibe ukuti umupashi wamushilo chabupe ichachila pafyabupe fyonse, pantu tapali icha bupe chimbi ichingaleta umutende ku muntu. Tapali ichabupe chimbi ichingafwa umuntu mukwinkala uwalungama kanofye umupashi.

KAPINGULA WABULA ICHICHETEKELO

Belengeni Luka 18:1-8. Mulandunshi Yesu a ebele abasambi bakwe uyu mulumbe? Bele-ngeni ibeshi 1. Yesu alefwaya ukufunda pantu alishibe ifyali nokuponena abasambi bakwe kuantanshi. Pamo ngo ku chushiwa kubantu bambi pamulandu wakumokonka. Eichho afwaishe mulumbe. Talefwaya ukuti abasambi bakwe bakaleba nomwenso ilyo ifi fyonse fikalabaponena.

UKUCHINDAMA LELO TEKUISANSABIKA

Nalishiba umwanakashi uwachindama lelo tewaisansabika alilemba amabuku ayengi nganshi. Kabili nikafundisha pesukuli likalamba. Aba uwabusaka lelo taisansabika kabili lyonse euba uwaku mu pando. Abanakwe batila awi ulya mwanakashi taishiba ukuti muchindami.

Uyu mwanakashi muntu wine wine. Yesu atile abena Kristu bafwile baba bantu bene bene. Pantu umuntu uwanakila teti aletontonkanya ukutula alichila abanankwe.

ABANTU BABILI ABAPEEELE

Yesu alandile umulumbi naumbi pamulandu wamuntu wine wine. Moneni muli Luka 8:9-14.

Fwayeni amasuko kumepusho ayo:

1. Bushe bantu banga baile mwi Tempele? ibeshi 10.
2. Aba bene bantu banga Nibanani? (ibeshi 10)
3. Bushe lishina nshi limbi ilya musa-ngushi.

Amabeshi 11:13 yaletulanga. amaepo bapepele bonse babili. Ipepo lyamu Farise elyalepeshe ukuchila ilya musangushi. Ababantu babili tabalungene mumatontonkanyo. Bushe musangonshi umu Farise abelelemo. UmuFarise talefwaya Lesa. Ena aletontonkanya ukutula ali musuma ukwabula amaka yakwa Lesa.

NDIMUSUMA UKUCHILA ULYA?

Mwipepo lyamu Farise muli amashiwi yakuitasha umwine ukufika napamiku mutanda. Yamo pali aya mashiwi yakutula "Namutasha mwe Lesa pantu nshili wamembu ngo munandi ulya. Ena alemona imembu shabanankwe ukuchila imembu shakwe. Muli ilipepo lyamu Farise tamuli bu-muntu wine wine. Bushe ili pepo apepele kuli nani? Moneni ubwasuko mwibeshi. 11.

uukalalike aisa kuli iwe, akweba, ati, Mune, ninapo, telukila apasanseme. Elyo ukacindikwa ku menso ya bonse abakuweme nobe. Pantu onse uuisansabika akacendwa; no uicenda akasansabikwa.

Luka 14:7-11.

9 Awe aumine no yu mulumbe kuli bamo abatekele abne ukuti balilungama, no kusula abanabo bonse: 10 Abantu babili baninine ku kuyapapa mwi tempele; umu mufarise, no mubiye musangushi. Umufarise aiminina alaipepele fi umwine ati, Mwe lesa, ndemutotela ico nshili nga bantubanandi, aba mupusulo abashalungma, abacende, nangungo yu musangushi wine. 12 Ndeko; mpelapo ica mwi kumi ca byonse ifyo nonka. 13 Lelo umusangushi aiminino kutali, talefwayo kwimwina nangu menso yakwe mu mulu, lelo akunta fye pa cifuba cakwe, ati, Mwe lesa, mukonsoloke kuli ne mubumbu. 14 Ndetila kuli imwe, yu atentemukile ku ng'anda yakwe nalunamikwa ukucila ulya; ico onse uuisansabikwa.

Luka 18:9-14.

ICHIPUNA CHISUMA

Yesu amwene bamo paba Farise balafwaya ukwikala pafipuna fisuma sana. Amwene baisansabika sana. Mwibeshi 7 Yesu abebele ukutula tabafwile ukwikala Mufipuna a fyawamishopo sana. Momeni mumabeshi 8-9.

Yesu atile pantu nga mwaikala pafipuna fisumishe sana limbi kuti kwaisha umuntu uuchindamishu ukumichila elyo mwa ebwa nokufuma pafipuna fisuma pakuti ena nga kalapo. Nomba kuti mwaikatwe nsoni ilyo bamufumyapo.

Mwibeshi 10, Yesu abebele mu nshila imo isuma atile "Chisuma ukubula ichipuna ichishiwamishe elyo umwine. Ng'anda kuti akupela ichipuna Chisuma nabantu bambi kuti batontonkanya ukutula nalimo muli bakata ukubachila. Lelo teti batile muli abaisansabika iyo."

Bushe nikapingula wamusango shani Yesu alelandapo muli uyu mulumbe? Bushe ifintunshi fibili mwibeshi Iya 2 liletweba?

Bushe mwasanga ukutula kapingula taletina Lesa? Kapingula kuti achita ifilubo pamo ngefyo enga chita ifyalungama pantu takwete ichakusakamana. Ukusakama kulanga ifwe ukwishiba ichisuma elyo nechibi pafyo tulechita. Ukusakamana kukulilako ukupitila mukufundwa elyo nokusambilila. Nga chakuti mwalishiba ichisuma ukufumakuchibi ninshi ukusakamana kuli nomuchingilila mukuchita ifyalungama. Kapingula ena ukusakamana kwakwe takwakwete ukwishiba ichisuma nelyo ichibi.

Bushe tamusangile namuchinshi kubanatu ena aisakamenefye umwine eka. Abanankwe nga balechula ena talesakamana elyo limbi alebepa no bufi kulilafye ichamusekesha ena echo alechिता.

"Mukamfwilwa aishile kuli ulya kapingula ubushiku bumo, nokutula mukwai ndefwayaMungafweko ukusoselako umunandi nantendeke." mwibeshi 3.

Kapingula alishibe ukutula mulandu wabufi babepele ulya mwanakashi mukamfwilwa echo afuliwe kanshi kapingula alikene ukwafwa ulya mwanakashi. Moneni ama beshi 4-5. Bushe umwanakashi alilekele ukulanda kuli Kapingula palwa ku mwafwa? Iyo pantu alishibe ukuti kapingula alifye emuntu umo uko enga kwata ukwafwilishiwa. Eichokatwalilile ukulaya kwakapingula muku mupapata pakuti enga mwafwa.

Napakulekelesha Kapingula atontonkenye umwine eka nokutula "Nshitina Lesa kabili nshakwata na mu chinshi kubantu. Lelo uyu mwana kanshi alansakamika sana pabwafya bwakwe. Nalamwafwa pakuti aleke ukunchusha.

Bushe uyu mulumbe walolele mwi? Yesu alo-seshe mukutula bushe nga chakuti kapingula wabula ichichetekeleo alyafwile ulya umwana kanshi ushalekele ukuya mukumupapata.

Nga Lesa wamumulu kuti akana shani ukwafwa abana bakwe abo atemwisha.

Muma beshi 7-8 Yesu aebele abasambi bakwe ukutula Lesa ali nokwafwa abantu bakwe. Bafwile ukulapepa pefye ubushiku nakasuba. Lesa telyonse asuka amapepo yesu palya pene linto twapwa ukupepa. Tufwile ukukwata ichitetekelo chakutula Lesa ali no kutwasuka pakuti tungachita ubufwayo bwakwe.

IFYO TUFWILE UKWISHIBA

Yesu alepepa lyonse. Nga chakuti umwana wakwa Lesa alepepa pefye nga ifwe nishani nga bena Kristu pepepo. Bushe finshi umwina Kristu afwile pepela? Tufwile ukulomba kuli Lesa ukuti enga tupela umupashi wamushilo utwafwilisha ukwikala abena Kristu abapwililika. Chimbi icho tufwile ukulomba kuli Lesa kutupela imitima yachitetekelo muli ena. Pantu ichitetekelo chitwafwa ilyo tusangwa mumafya avali ngokulwala elyo nemfwa. Pamo pene nokwebako abanensu pali Yesu.

Ngatwapepa nemitima yesu yonse kabili muchishinka Lesa alinokutupala mufintu ifingi nganshi.

UKUPITULUKAMO

1. Lesa alitutemwa. Tali nga ulya muntu wakene ukupela umunankwe umukate nangu kapingula wabula ichitetekelo.
2. Lesa afwaya ukupela ifwe ifisuma ukubukapofye no mupashi wamushilo. Ena kuti alusungana ukuchila abafyashi besu abaku mubili.
3. Lesa afwaya ifwe ukulapepa pe. Tufwile ukumutetekela Lesa ukutula akula twasuka amapepo tufwile. Limbi teti asuke bwangu lelo tufwile ukwishiba ukutula ubushikubumo akatwasuka.

ISAMBILILLO 7

UMUNTU WINE WINE KULI LESA

IMIBELE YA MALEMBO UKUFUMA KU KALE: Luka 14:7-11;
18:9-14.

AMALEMBO YAMWISAMBILILLO LYA LELO: Luka 14:7-11;
18:9-14.

IBESHI LYAKUSUNGILA:

Pantu onse uusanabika akachendwa; No uichendwa akasanabikwa.

Luka 14:11.

Umuntu wine taimona ngo wachila abanankwe. Pantu umuntu wine wine niulya wakwata umupashi uufwayafwaya inshila nsuma ishakwa Lesa. Umuntu kabili uwanakilila mukumoneka. Ushiton-tonkanya ukutula kuti achita ishishuma ukwabula amaka yakwa Lesa pantu alishiba ukuti namaka pakuehita ichintu chonse kano ali namaka yakwa Lesa.

Luka 14:1-6. Aletweba ukutula ubushikubumo Yesu alilile ichakulya mung'anda yamu kalamba waba Farise. Ilyo balelya Yesu amwene ukutula balya bantu aba Farise balefwaikwa ukufundwa. Belengeni ama beshi aya pa mulu bushe lisambililo nshi lyalefwaikwa ku ba Farise.

AMALALEMBO MWISAMBILILLO

7 Awe aumine umulambe ku balalikwe ku kulya, ilyo amwene ifyo balasale fya kukuwamapo ifyacinidama, atile kule bene, 8 Ilyo walalikwa ku muntu ukwisa ku mutebeto wa bwinga, wikuwama pa ca kukuwamapo icacindama; epali uwakucila ku bukankala alalikwa kuli wene, no ukulalike pa kwisa nankwe atila kuli iwe, Pela uyu apa kwikala; e lyo watendeka ukuyapoka ne nsoni ica kukuwamapo icasaluka. 10 Lelo ilyo walalikwa, kabiiye kakuwame pa ca kukuwamapo icaluka, ukuti ilyo